

PLANS DOCENTS

CURS 2022-2023

GRAU D'INFORMACIÓ I
DOCUMENTACIÓ

Avaluació i Qualitat

Dades generals

Nom de l'assignatura	Avaluació i Qualitat
Codi de l'assignatura	360051
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Aurora Vall Casas
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	9
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 225 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Treball tutelat/dirigit		5	
Aprenentatge autònom		220	

Recomanacions

Per poder cursar aquesta assignatura és recomanable haver cursat Mòduls i Tècniques de Planificació.

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.
- Capacitat d'identificar els punts forts i febles d'una organització, d'un producte o d'un servei, com també d'establir i utilitzar indicadors, i elaborar solucions per millorar la qualitat.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements	Referits a habilitats, destreses
<p>Diagnosticar i identificar els factors que condicionen l'avaluació d'unitats, serveis i productes d'informació.</p> <p>Comprendre els principis i les tècniques de gestió de la qualitat.</p> <p>Establir un sistema bàsic de gestió de la qualitat en unitats, serveis i productes d'informació.</p> <p>Formular propostes de millora que tinguin en consideració els recursos disponibles en l'organització o el projecte.</p> <p>Aplicar les nocions d'avaluació i de qualitat a l'itinerari curricular propi.</p>	<p>Establir i aplicar indicadors del rendiment i de l'impacte.</p> <p>Mostrar una bona capacitat comunicativa oral: capacitat de comprendre i expressar-se oralment, domini del llenguatge especialitzat i capacitat de buscar, usar i integrar la informació.</p>

Blocs temàtics

1 L'avaluació de recursos, processos, serveis i productes d'informació

- 1.1 El concepte d'avaluació
- 1.2 Motivacions de l'avaluació
- 1.3 Abast i tipus d'avaluació

2 El procés d'avaluació a les unitats d'informació

- 2.1 Establiment dels objectius de l'avaluació. Determinació dels criteris
- 2.2 Tècniques de recollida de dades
- 2.3 Els indicadors. Concepte i característiques. Tipus d'indicadors. Norma ISO 11620 d'indicadors de rendiment bibliotecari. Altres normes i recomanacions
- 2.4 Anàlisi i interpretació dels indicadors

3 Els resultats de l'avaluació a les unitats d'informació

- 3.1 Aplicacions pràctiques per a la presa de decisions. El quadre de comandament. El pla de millora
- 3.2 Presentació i difusió dels resultats de l'avaluació

4 La qualitat en els serveis: concepte i planificació

- 4.1 El concepte de qualitat: del món de la producció al món dels serveis
- 4.2 Els principis de gestió de la qualitat total
- 4.3 La recepció de la cultura de la qualitat en els serveis i unitats d'informació
- 4.4 Planificació i elements del sistema de qualitat
- 4.5 Processos i procediments. Mapa de processos. Normalització i documentació en els sistemes de qualitat
- 4.6 Els instruments de la qualitat. El benchmarking

5 Els compromisos de qualitat a les unitats d'informació

- 5.1 Sistemes de qualitat i compromisos amb l'usuari: anàlisi de resultats i de la retroacció
- 5.2 La carta de serveis: acords per proveir serveis i elements de la norma UNE 92300
- 5.3 La percepció dels usuaris i dels treballadors. Gestió de les queixes i dels suggeriments

6 Els models i normes de referència, i els instruments en la gestió de qualitat

- 6.1 Models i normes de referència en la gestió de qualitat: panorama a les unitats d'informació. La certificació de la qualitat
- 6.2 La norma ISO 9001
- 6.3 El model EFQM
- 6.4 El model Libqual

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Assignatura en extinció. Només es pot seguir l'avaluació única.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en dos treballs:

- Un treball corresponent als 6 crèdits teoricopràctics, amb un valor del 65% respecte de la nota final.
- Un treball corresponent als 3 crèdits de preparació al Pràcticum, amb una valor del 35% respecte de la nota final.

Els treballs s'han de lliurar el dia que s'indica al calendari d'avaluacions de la Facultat.

Tots dos treballs són reavaluables.

Cal tenir una qualificació igual o superior a cinc a totes dues proves per poder superar l'assignatura.

Si no es presenta un dels treballs, la nota final de l'assignatura serà No Presentat.

Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Balagué, Núria; Saarti, Jarmo. *Gestión de la calidad en la biblioteca: diseña un sistema de gestión de la calidad basado en la norma ISO 9001*. Barcelona: Editorial UOC, 2014. 148 p. ISBN 978-84-9064-105-7.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Dugan, Robert E.; Hernon, Peter; Nitecki, Danuta A. *Viewing library metrics from different perspectives: inputs, outputs, and outcomes*. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2009. XV, 346 p. ISBN 978-1-59158-665-4.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

FESABID. *El valor económico y social de los Servicios de información: bibliotecas: informe de resultados*. José Antonio Gómez Yáñez, coord. Madrid: FESABID, 2014. 112 p. Accés lliure: <<http://www.fesabid.org/sites/default/files/repositorio/fesabid-valor-economico-social-servicios-informacion-bibliotecas.pdf>>. [Consulta: 6 de juny de 2017].

Comentari:

Enllaços:

Libre

González, Luis (coord.). *Bibliotecas escolares ¿entre interrogantes?: herramienta de autoevaluación: preguntas e indicadores para mejorar la biblioteca*. Madrid: Ministerio de Educación: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2011. 146 p. ISBN 978-84-89384842.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Accés lliure](#)

Libre

Mano González, Marta de la (coord.). *Nuevos instrumentos para la evaluación de bibliotecas: la normativa internacional ISO*. Madrid: AENOR, 2014. 211 p. ISBN 978-84-81438451.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Markless, Sharon; Streatfield, David. *Evaluating the impact of your library*. London: Facet, 2013. XXIII, 253 p. ISBN 978-1-85604-812-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Mathews, Joseph R. *The evaluation and measurement of library services*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2007. XX, 372 p. ISBN 978-1-59158-532-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Article

Pinto, Maria; Balagué, Núria; Anglada, Lluís. "Evaluación y calidad en las bibliotecas universitarias: experiencias españolas entre 1994-2006". *Revista Española de Documentación Científica*, v. 30, n.º 3 (2007), p. 364-383.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Accés lliure](#)

Article

Poll, R.; Boekhorst, P. "Medición de la calidad: medición del rendimiento en las bibliotecas". *Boletín de la ANABAD*, v. 59, n.º 3 (2009), p. 17-260.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Bases de Dades

Dades generals

Nom de l'assignatura	Bases de Dades
Codi de l'assignatura	365641
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Andrés Sulé Duesa
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Aprenentatge autònom		150	Assignatura en extinció

Recomanacions

Es recomana haver cursat Informació i Formats Digitals i Recuperació d'Informació.

Competències

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer la relació que hi ha entre les bases de dades i l'organització, recuperació i ús d'informació en sistemes d'informació.
- Conèixer els models principals de dades, en especial el model relacional de dades.
- Conèixer la metodologia per al disseny de bases de dades.
- Conèixer els fonaments tècnics per a la publicació de bases de dades i el disseny d'interfícies.

Referits a habilitats, destreses

- Saber crear i gestionar una base de dades amb un sistema de gestió de bases de dades.
- Saber publicar una base de dades en l'entorn web.
- Participar en equips multidisciplinaris en el disseny i la implementació de bases de dades complexes.

Blocs temàtics

1 Bases de dades

- 1.1 Definició. Història
- 1.2 Models de dades: relacional, orientat a objecte, jeràrquic, grafs
- 1.3 Sistemes de gestió de bases de dades
- 1.4 Bases de dades i organització, recuperació i ús de la informació

2 Model relacional de dades

- 2.1 Estructura i components bàsics. Taules. Índexs
- 2.2 Regles d'integritat
- 2.3 Àlgebra relacional
- 2.4 Llenguatge SQL

3 Disseny de bases de dades relacionals

- 3.1 Disseny conceptual. Model entitat-relació
- 3.2 Disseny lògic
- 3.3 Diccionari de dades
- 3.4 Disseny físic

4 Publicació de bases de dades

- 4.1 Publicació de bases de dades a Internet (HTML, PHP, Apache)
- 4.2 Disseny d'interfícies

5 Bases de dades no relacionals

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un únic examen teórico-pràctic a final de curs.

L'examen amb una qualificació igual o superior a 3,5/10 es pot reavaluar. La nota final sempre és la nota de la prova de reavaluació.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Beynon-Davies, Paul. *Database systems*. New York: Palgrave, 2004. XIV, 601 p. ISBN 1-4039-1601-2.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Connolly, Thomas M.; Begg, Carolyn E. *Database systems: a practical approach to design, implementation, and management*. Harlow [etc.]: Addison-Wesley, 2005. 4th ed. L, 1374 p. ISBN 0-321-21025-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Catàleg UB \(trad. espanyola 2005\)](#)

Libre

Coronel, Carlos; Morris, Steven; Ros, Peter. *Bases de datos: diseño, implementación y administración*. Australia: Cengage Learning, 2011. Novena edición, 690 p. ISBN: 9783074816181

Comentari:

Enllaços:

Libre

Harrison, Guy. *Next generation databases: NoSQL, NewSQL, and Big Data*. New York: Apress Media, cop. 2015. xxi, 235 p. ISBN 978-1-4842-1330-8.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Hearst, Marti. *Search user interfaces*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009. XVIII, 385 p. ISBN 978-0-521-11379-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Accés directe lliure](#)

Libre

Hooland, Seth van; Verborgh, Ruben. *Linked data for libraries, archives and museums: how to clean, link and publish your metadata*. London, Facet Publishing, 2014. XVII, 254 p. ISBN 978-1-85604-964-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Mora Rioja, Arturo. *Bases de datos: diseño y gestión*. Madrid: Síntesis, cop. 2014. 199 p. ISBN: 978-849077-042-9

Comentari:

Enllaços:

Libre

Oppel, Andrew J. *Databases [e-book]: a beginners guide*. New York: MacGraw-Hill, 2009. ISBN 978-0-07-160847-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(Accés restringit als usuaris de la UB via Ebrary\)](#)

Libre

Shneiderman, Ben; Plaisant, Catherine. *Diseño de interfaces de usuario: estrategias para una interacción persona-computadora efectiva*. 4.ª ed. Madrid: Pearson Educación, 2006. XVI, 722 p. ISBN 84-205-4803-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Catàleg UB \(5th ed. en anglès, 2014\)](#)

Libre

Wiese, Lena. *Advanced data management: for SQL, NoSQL, Cloud and distributed databases*. Oldenburg: De Gruyter, 2015. xxi, 352 p. ISBN 978-3-11-044140-6.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Comentari:

Enllaços:

Biblioteques Universitàries i de Recerca

Dades generals

Nom de l'assignatura	Biblioteques Universitàries i de Recerca
Codi de l'assignatura	364356
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Gema Santos Hermosa
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	3
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 75 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Aprenentatge autònom		75	

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Comprendre com l'evolució i la transformació de l'educació superior influeix en el desenvolupament de les biblioteques universitàries.

Conèixer l'entorn institucional de les biblioteques universitàries i de recerca.

Identificar i analitzar els aspectes bàsics de tota la varietat de qüestions complexes que afecten les biblioteques universitàries i de recerca.

Conèixer els processos, productes i serveis més habituals que es desenvolupen a les biblioteques universitàries i de recerca.

Conèixer les principals qüestions financeres, legals i tecnològiques que influeixen en l'organització i gestió de les biblioteques universitàries i de recerca.

Comprendre i valorar el paper dels organismes i institucions relacionades amb les biblioteques universitàries i de recerca.

Seleccionar elements per avaluar l'eficàcia dels recursos i serveis, i establir i aplicar indicadors de rendiment i d'impacte.

Comprendre la importància del paper dels consorcis en l'oferta de serveis cooperatius en la biblioteca universitària.

Referits a actituds, valors i normes

Entendre les aportacions de la biblioteca universitària a la docència, a l'aprenentatge, a la recerca, a la innovació i a la transferència de coneixement.

Blocs temàtics

1 Introducció a les biblioteques universitàries i de recerca

2 Serveis de suport a la Recerca

3 Context actual i tendències de futur

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Vegeu Avaluació única

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un treball de curs (100%) individual i reavaluable, que tindrà lloc al juny (segons el calendari d'exàmens),

Fonts d'informació bàsica

Article

Sau Baiget, Eulàlia. "Les biblioteques especialitzades a Catalunya (2014-2015)". *Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura*, vol. 4 (2016), p.101-122. Disponible a: <<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/313599>>. [Consulta: 21 maig 2017].

Comentari:

Enllaços:

Text

Adams Becker, S., Cummins, M., Davis, A., Freeman, A., Giesinger Hall, C., Ananthanarayanan, V., Langley, K., and Wolfson, N. *NMC Horizon Report: 2017 Library Edition*. Austin, Texas: The New Media Consortium, 2017. 54 p. Disponible a: <<https://www.nmc.org/publication/nmc-horizon-report-2017-library-edition/>>. [Consulta 26 juliol 2017].

Comentari:

Enllaços:

Text

Lewis V., Spiro L., Wang X., Cawthorne J. E. *Building expertise to support digital scholarship: a global perspective*. Washington: Council on Library and Information Resources, 2015. Disponible a: <<http://www.clir.org/pubs/reports/pub168/pub168>>. [Consulta 26 juliol 2017].

Comentari:

Enllaços: [Accés lliure](#)

Catalogació i Indexació

Dades generals

Nom de l'assignatura	Catalogació i Indexació
Codi de l'assignatura	360054
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Jesús Gascón García
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	12
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 300 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Activitats presencials i/o no presencials		8	
- Tutorització per grups	Presencial	8	
Aprenentatge autònom		292	

Recomanacions

Es recomana haver cursat Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Caracteritzar el tema i l'ús potencial d'un document i elaborar-ne la representació mitjançant llenguatge natural, vocabularis controlats o sistemes de classificació.

Crear i mantenir instruments d'accés a dades, referències o documents.

Detectar problemes de compatibilitat de sistemes d'organització i representació.

Referits a habilitats, destreses

Identificar els elements d'informació que caracteritzen un document i representar-los en un sistema de descripció estàndard.

Blocs temàtics

1 L'anàlisi documental relacionada amb el valor informatiu del document

- 1.1 Principis i aplicació de les tècniques i les eines de descripció i representació intel·lectual
- 1.2 El document com a font d'informació. Interpretació de les dades presents al document
- 1.3 Registres bibliogràfics i d'autoritats, catàlegs i bases de dades
- 1.4 Organització i evolució del treball de catalogació
- 1.5 Criteris de selecció i d'aplicació de les eines d'organització i recuperació de la informació

2 La representació i l'accés als continguts: anàlisi documental del contingut

- 2.1 Instruments útils en el treball de catalogació: catàlegs de biblioteques nacionals i catàlegs col·lectius, bibliografies nacionals, catàlegs i llistes d'autoritats, etc.
- 2.2 Traducció de l'anàlisi de contingut al llenguatge natural
- 2.3 Estructura, principis, funcions i àmbits d'aplicació dels llenguatges controlats. Tria del llenguatge controlat
- 2.4 Ús de llenguatges postcoordinats: tesaurus
- 2.5 Ús de llenguatges precoordinats: llistes d'encapçalaments i classificacions precoordinades

3 L'aplicació de normes i estàndards per a materials bibliogràfics i objectes documentals

- 3.1 Evolució i situació actual de les normatives, dels estàndards del control bibliogràfic i de les eines d'organització i recuperació
- 3.2 Models conceptuals del registre bibliogràfic: FRBR
- 3.3 Estàndards de descripció formal i de codificació: RDA i MARC21
- 3.4 Accés a la descripció. Tria i control dels punts d'accés
- 3.5 Recursos i eines d'actualització i formació continuada: publicacions, congressos, institucions, projectes, etc.

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. L'alumnat disposa de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professor atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes o a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Hi ha un únic element d'avaluació: un examen de caràcter pràctic on s'avaluaran els coneixements adquirits. Per superar l'assignatura, cal obtenir una nota igual o superior a 5.

Exàmen (100 %)

- Consisteix en una prova escrita on:
  - es catalogaran diversos recursos informatius fent servir llistes d'encapçalaments per a la indexació, CDU per a la classificació i RDA per a la catalogació descriptiva i l'elaboració de punts d'accés, codificats amb MARC21.
  - s'aplicarà un tesaurus per a l'anàlisi de contingut i indexació d'un article especialitzat, del que també es donarà un resum informatiu.
- Si no es fa l'examen pràctic la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Només es pot fer reavaluació si la nota obtinguda en l'examen està entre 3,5 i 4,9.

Avaluació única

S'apliquen els mateixos criteris de l'apartat Avaluació continuada, ja que el curs en extinció només té un tipus d'avaluació.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Aitchison, Jean; Gilchrist, Alan; Bawden, David. *Thesaurus construction and use: a practical manual*. 4th ed. London: Aslib, 2000. XIV, 218 p. ISBN 0-85142-446-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Anderson, James D.; Perez-Carballo, Jose. *Information retrieval design: principles and options for information description, organization, display, and access in information retrieval databases, digital libraries, catalogs, and indexes*. St. Petersburg, Fla.: Ometeca Institute, 2005. XIV, 617 p. ISBN 0-9763547-0-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Chan, Lois Mai. *Cataloging and classification: an introduction*. 3rd ed. Lanham, Md.: Scarecrow Press, 2007. XIX, 580 p. ISBN 978-0-8108-6000-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Chan, Lois Mai. *Library of Congress subject headings: principles and application*. 4th ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2005. XVI, 549 p. ISBN 978-1-59158-154-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

The discipline of organizing. Edited by Robert J. Glushko. Cambridge, Mass.: The MIT Press, [2013]. XX, 539 p. ISBN 978-0-2625-1850-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Gil Leiva, Isidoro. *Manual de indización: teoría y práctica*. Gijón: Trea, 2008, 429 p. ISBN 978-84-9704-367-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Jiménez Pelayo, Jesús; García Blanco, Rosa. *El catálogo de autoridades: creación y gestión en unidades documentales*. Gijón: Trea, cop. 2002. 630 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 56). ISBN 84-9704-027-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Joudrey, Daniel N.; Taylor, Arlene G.; Miller, David P. *Introduction to cataloging and classification*. 11th ed. Santa Barbara, California: Libraries Unlimited, 2015. XVIII, 1048 p. (Library and information science text series). ISBN 978-1-59884-857-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Kincy, Chamy Pomey. *Making the move to RDA: a self-study primer for catalogers*. Iaham: Rowman & Littlefield, cop. 2014. 332 p. ISBN 978-0-8108-8769-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Lancaster, F. Wilfrid. *Indexing and abstracting in theory and practice*. 3rd ed. London: Facet, 2003. XIX, 451 p. ISBN 1-85604-482-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Maxwell, Robert L. *Maxwell's guide to authority work*. Chicago: American Library Association, 2002. XII, 275 p. ISBN 0-8389-0822-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Maxwell, Robert L. *Maxwell's handbook for RDA: explaining and illustrating RDA: resource description and access using MARC21*. London: Facet Publishing, 2014. 900 p. ISBN 978-18-5604832-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Resource description & access: RDA/developed in a collaborative process led by the Joint Steering Committee for Development of RDA (JSC). Chicago: American Library Association, 2010-. 3 vol. ISBN 978-0-8389-1093-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Joudrey, Daniel N.; Taylor, Arlene G.; Wisser, Katherine M. *The organization of information*. Fourth edition. Santa Barbara, California: Libraries Unlimited, 2018. XXI, 722 p. ISBN 978-1-59884-858-8.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Pàgina

Cataloger's desktop [en línia]. Washington, D.C.: Library of Congress, Cataloguing Distribution Service, 2007-. ISSN 1551-2185. <http://crai.ub.edu/sites/default/files/intra/bbdd/cataloger/cataloger_login.htm>. [Consulta: 6 juny 2017].

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(Accés restringit als usuaris de la UB\)](#)

Pàgina

MARC 21 format for bibliographic data [en línia]: *including guidelines for content designation*. Washington: Library of Congress, Cataloguing Distribution Service; Ottawa: National Library of Canada, 1999-. <<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdhome.html>>. [Consulta: 1 juny 2017].

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(versió paper\)](#)

Pàgina web

RDA [en línia]: *resource description & access toolkit*. Chicago, IL : American Library Association, [2010]-. <<http://www.rdatoolkit.org>>. [Consulta: 1 juny 2017].

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(Accés restringit als usuaris de la UB\)](#)

Text

Guidelines for the construction, format, and management of monolingual controlled vocabularies [en línia]: *ANSI/NISO Z39.19-2005*. Bethesda (Md.): National Information Standards Organization, cop. 2005. ISBN 1-880124-65-3. <http://www.niso.org/kst/reports/standards/kfile_download?id%3Astring%3Aiso-8859-1=Z39-19-2005.pdf&pt=RkGKIXzW643YeUaYUqZ1BFwDhIG4-24RJbcZBWg8uE4vWdpZsJDS4RjLz0t90_d5_ymGsj_IKVaGZww13HuDIYn5U74YdfA-3TffjxYQ25QrtR8PONuJLqxvo-I0Nlr5>. [Consulta: 6 juny 2017].

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(accés directe lliure\)](#)

Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu

Dades generals

Nom de l'assignatura	Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu
Codi de l'assignatura	360238
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Nuria Jornet Benito
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Aprenentatge autònom		150	

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Gestió Documental a les Organitzacions, i Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els tipus de sistemes de classificació i saber establir-ne la pertinença als tipus de fons als quals s'hagin d'aplicar.

Conèixer els llenguatges i les tècniques d'indexació per valorar-ne la inclusió en les representacions globals de les unitats de descripció.

Conèixer sistemes de classificació concrets, els entorns en què s'apliquen i la metodologia específica d'aplicació.

Conèixer exemples concrets de centres que custodien fons documentals i la manera de descriure'ls seguint pautes internacionals.

Conèixer les normes de descripció internacionals i la metodologia d'aplicació a diferents nivells.

Referits a habilitats, destreses

Saber elaborar els tipus de descripció que siguin pertinents a les unitats de descripció (documentals) a les quals s'han d'aplicar.

Elaborar eines que permetin conèixer els productors dels documents i els elements que han contribuït al seu origen i desenvolupament.

Poder elaborar els instruments de recuperació de la informació més idonis per als diferents tipus d'usuaris segons el cicle vital dels documents.

Conèixer les fases del tractament documental i poder sistematitzar-les en un context concret per aplicar-les.

Blocs temàtics

1 La classificació dels documents

- 1.1 Bases de la classificació de documents d'arxiu
- 1.2 Sistemes de classificació de documents d'arxiu
- 1.3 Criteris per a l'elaboració i implementació d'un quadre de classificació

2 La descripció dels documents

- 2.1 Bases de la descripció de documents d'arxiu: objectius i escenaris
- 2.2 Normes de descripció arxivística
- 2.3 Criteris per a l'elaboració d'instruments i productes de descripció documental

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Assignatura en extinció. L'avaluació continuada no s'aplica en aquesta assignatura.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en una prova escrita teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix en la resolució de supòsits sobre classificació i descripció de documents d'una organització.

Reavaluació: prova reavaluable.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Bonal Zazo, José Luis. *La descripció arxivística normalizada: origen, fundamentos, principios y técnicas*. Gijón: Trea, 2001, 366 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 55). ISBN 978-84-9704-010-4.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Capel i Garriga, Emilia; Corominas i Noguera; Mariona (coord.). *Manual d'arxivística i gestió documental*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 2009. 543 p. ISBN 978-84-922482-9-2.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Cruz Mundet, José Ramón. *Archivística: gestión de documentos y administración de archivos*. [Madrid]: Alianza, 2012. 359 p. ISBN 978-84-206-0952-2.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Cruz Mundet, José Ramón; Mikelarena Peña, Fernando. *Información y documentación administrativa*. 2.ª ed. Madrid: Tecnos, 2006. 385 p. ISBN 84-309-4441-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Roberge, Michel. *Lo esencial de la gestión documental: sistema integrado de gestión de los documentos analógicos y de los documentos electrónicos*. Québec: Gestar, 2006. 1 vol. (en paginació múltiple). ISBN 2-921571-18-8.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Norma

International Council on Archives. *ISAD(G): Norma Internacional General de Descripción Archivística = General International Standard of Archival Description*. 2a ed. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2001. 112 p. ISBN 84-393-5415-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Disponible també en línia](#)

Norma

Norma de descripció arxivística de Catalunya (NODAC) 2007. [Barcelona]: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, D.L. 2007. 287 p. (Arxivística i gestió documental. Eines; 1). ISBN 84-393-7445-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Disponible també en línia](#)

Article

Díaz Majada, Gorka. "ICA-AtoM, la iniciativa de software lliure del CIA para difundir archivos". En: *Tabula*, núm. 18, 2015. p. 155-169.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Text

Bonal Zazo, José Luis; Generelo Lanaspá, Juan José; Travesi de Diego, Carlos. *Manual de descripción multinivel. Propuesta de adaptación de las normas internacionales de descripción archivística* [en línia]. 2.ª ed. rev. Junta de Castilla y León. Consejería de Cultura y Turismo, 2006. 175 p. <<https://archivoscastillayleon.jcyl.es/web/es/area-profesional/manual-descripcion-multinivel.html>>. [Consulta: 20 juliol 2020].

Comentari:

Enllaços:

Text

Cobo García, Adolfo ; Conde Portilla, Olga María Presentaciones Eficaces [en línia]. Santander: Universidad de Cantabria, 2012 Disponible: <<https://ocw.unican.es/course/view.php?id=188>> [Consulta: 20 juliol 2020]

Comentari:

Enllaços:

Text

Cuadro de Clasificación de funciones comunes de la Administración General del Estado [Recurs electr3nico] / Subgrupo de Trabajo de Funciones, Grupo de Trabajo de Valoraci3n de Series y Funciones Comunes de la AGE , Comisi3n Superior Calificadora de Documentos Administrativos Producci3n: [Madrid] : Ministerio de Educaci3n, Cultura y Deporte, 2017 39p. Disponible: <https://sede.educacion.gob.es/publiventa/clasificacion-de-funciones-comunes-de-la-administracion-general-del-estado/derecho-administrativo/21428C> [Consulta: 20 juliol 2020]

Comentari:

Enllaços:

Text

Esquema de Metadatos para la Gesti3n del Documento Electr3nico (e-EMGDE). Versi3n 2.0 Documentaci3n complementaria a la Norma T3cnica de Pol3tica de gesti3n de documentos electr3nicos [en l3nia]. Madrid: Ministerio de Hacienda y Administraciones P3blicas, 2016. Disponible a: https://administracionelectronica.gob.es/pae_Home/dam/jcr:26d90313-7af0-4f69-9d62-c853d55d7627/Esquema_Metadatos_e-EMGDE_2016.pdf [Consulta: 20 juliol 2020]

Comentari:

Enllaços:

Text

International Council on Archives. *ISDIAH* [en l3nia]: *Norma internacional para describir instituciones que custodian fondos de archivo*. Paris: International Council on Archives, 2008. 106 p. <https://www.culturaydeporte.gob.es/dam/jcr:da6914c5-f353-4fe4-a353-fff1576ce77f/isdiah-esp.pdf>. [Consulta: 20 juliol 2020].

Comentari:

Enllaços: [Acc3s lliure](#)

Text

International Council on Archives. *ISDF* [en l3nia]: *Norma internacional para la descripci3n de funciones*. Madrid: Ministerio de Cultura, 2007. 80 p. https://www.ica.org/sites/default/files/CBPS_2007_Guidelines_ISDF_First-edition_SP.pdf. [Consulta:20 juliol 2020].

Comentari:

Enllaços:

Text

International Council on Archives. *ISAAR (CPF): Norma internacional sobre los Registros de Autoridad relativos a Instituciones, Personas y Familias* [en l3nia]. 2.ª ed. Paris: International Council on Archives, 2004. 95 p. <https://www.ica.org/sites/default/files/ISAAR2ES.pdf>. [Consulta: 20 juliol 2020].

Comentari:

Enllaços: [Cat3leg UB](#)

Text

L3paz P3rez, Rosario. *Normalizaci3n archiv3stica* [en l3nia]. Madrid: SEDIC, 2011. 48 p. (Documento de trabajo; 1). http://eprints.rclis.org/16515/1/NormalizacionArchivistica1_MAYO2011.pdf. [Consulta: 20 juliol 2020].

Comentari:

Enllaços:

Text

Norma para la elaboraci3n de puntos de acceso normalizados de instituciones, personas, familias, lugares y materias en el sistema de descripci3n archiv3stica de los archivos estatales. [Madrid]: Ministerio de Cultura. Subdirecci3n General de los Archivos Estatales, 2010. 150 p. <http://www.culturaydeporte.gob.es/dam/jcr:ddf96ed2-b0cb-4ea3-b9e0-cfaf5510af15/norma-puntos-acceso2010.pdf> [Consulta: 20 juliol 2020].

Comentari:

Enllaços:

Creació i Gestió d'Empreses Documentals

Dades generals

Nom de l'assignatura	Creació i Gestió d'Empreses Documentals
Codi de l'assignatura	364363
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Aida Bravo Almirall
Departament	Departament d'Empresa
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Activitats presencials i/o no presencials		10	
- Teoricopràctica	Presencial	10	
Treball tutelat/dirigit		90	
Aprenentatge autònom		50	

Competències

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Fomentar l'esperit emprenedor i conèixer l'opció de crear una empresa com a sortida laboral, a partir de la introducció als elements clau de l'emprenedoria.
- Analitzar sintèticament els aspectes empresarials que cal tenir en compte per posar en marxa una iniciativa emprenedora i dissenyar un projecte viable.

Referits a habilitats, destreses

- Aplicar metodologies de generació d'idees i desenvolupament de projectes emprenedors que permeten treballar un preprojecte empresarial.
- Desenvolupar les competències comunicatives en relació amb la presentació d'un projecte empresarial.

Referits a actituds, valors i normes

- Adoptar una actitud positiva cap a la creació d'empreses.
- Incorporar la visió de la sostenibilitat i l'assoliment dels ODS 2030 en la ideació de projectes.

Blocs temàtics

1 Introducció a l'emprenedoria

- 1.1 La importància de la promoció de la cultura emprenedora
- 1.2 Les manifestacions de l'emprenedoria
- 1.3 El perfil de la persona emprenedora: les competències emprenedores
- 1.4 Factors de viabilitat d'un projecte emprenedor
- 1.5 La creativitat i la innovació

2 La generació i avaluació d'idees i oportunitats de negoci, i el desenvolupament de projectes emprenedors

---

- 2.1 El mètode FOCUS
- 2.2 El Business Model Canvas i la plantilla SCOPE
- 2.3 El Lean Start-up
- 2.4 L'elevator pitch
- 2.5 Altres metodologies

3 L'organització i gestió d'empreses: una visió general

- 3.1 El sistema de direcció de l'empresa
- 3.2 La dimensió empresarial
- 3.3 Les fonts de finançament
- 3.4 El pla d'empresa

Metodologia i activitats formatives

Aquesta assignatura es planteja amb una metodologia semipresencial, i l'estudiant n'és el subjecte actiu de l'aprenentatge.

Durant el curs es preveuen diverses sessions de seguiment presencials, en les quals s'emfasitzaran alguns dels conceptes principals de l'assignatura o s'utilitzarà la metodologia d'aula inversa. Es combinaran doncs les classes magistrals, el mètode del cas, el treball individual o en grup i les exposicions orals. Així mateix, es preveuen col·loquis amb persones emprenedores del sector de la informació i la documentació.

D'acord amb el sistema d'avaluació, és recomanable assistir a les sessions presencials programades, i, durant el semestre, es podran sol·licitar tantes tutories acadèmiques com siguin necessàries, en l'horari acordat.

Per a un seguiment correcte de l'assignatura, l'alumnat disposa del material publicat al Campus Virtual, de videografia, d'activitats pedagògiques, de la bibliografia recomanada en el pla docent, del fòrum de dubtes i de debat en línia, i d'altres eines d'aprenentatge en línia i asíncrona i d'interacció/orientació entre companys i companys professor.

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Qui opti per superar l'assignatura pel sistema d'avaluació continuada ha de fer i participar de les cinc activitats avaluable obligatòries següents, en les dates i de la manera que estableixi el professorat. Cada una d'elles representa el 20% de la nota. Les activitats no presentades compten un 0.

- Assistència i participació en les sessions presencials, i intervenció en els fòrums de debat (tot el semestre)
- Entrevista a una persona emprenedora (segona quinzena de març)
- Cas pràctic I, en grup (segona quinzena d'abril)
- Cas pràctic II, en grup (primera quinzena de maig)
- Exposició oral, en grup (segona quinzena de maig)

Si la mitjana de totes les activitats no és suficient per aprovar l'assignatura, caldrà reavaluar aquelles activitats no superades. La nota de la reavaluació tornarà a ponderar amb la qualificació de la resta d'activitats.

Avaluació única

Avaluació única

Qui no vulgui, o no pugui, acollir-se a l'avaluació continuada pot optar per l'avaluació única, que consisteix en una prova final que representa el 100 % de la nota, reavaluable.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre. No hi ha requisits per acollir-s'hi.

Reavaluació

Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluable ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona. Així mateix, l'alumnat que hagi superat l'element d'avaluació, però desitgi millorar la nota ha de renunciar per escrit a la nota prèviament obtinguda d'acord amb el que indica l'article 11.5 de la Normativa reguladora de l'avaluació i qualificació dels aprenentatges de la Universitat de Barcelona.

Fonts d'informació bàsica

Libre

AGUER, M. et al.; *Administración y dirección de empresas. Teoría y ejercicios resueltos*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces, 2004.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

CASTRO, I. et al.; *Creación de empresas para emprendedores*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2010.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

HERRERO, S.; *Cómo crear una empresa*. Madrid: Editorial Boletín Oficial del Estado, 2003. Colección Conoce tus derechos.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg PUC](#) [Catàleg PUC \(ed. 2011\)](#)

Libre

OSTERWALDER, A. et PIGNEUR, Y. *Generación de modelos de negocio*. Traducción de Lara Vázquez. 13ª edición. Barcelona: Editorial Deusto, 2015.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

PRIEDE, T. et al.; *Creación y desarrollo de empresas*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2010.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

RAJADELL, M.; *Creación de Empresas*. 3a edición. Barcelona: Edicions UPC, 2003.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

URBANO, D et al.; *Invitación al emprendimiento: una aproximación a la creación de empresas*. Barcelona: Editorial UOC, 2008.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

VALLS, J. et al.; *Causas de fracaso de los emprendedores*. La Corunya: Netbiblio, 2012.

Comentari:

Enllaços: [En línia](#)

Libre

ZARAGOZA, M. *Emprendre en clau de competències. El perfil emprendedor*. Barcelona: Editorial UOC, 2012.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Desenvolupament de Col·leccions

Dades generals

Nom de l'assignatura	Desenvolupament de Col·leccions
Codi de l'assignatura	360056
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Lluís Agustí Ruiz
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Aprenentatge autònom		150	

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Recursos i Serveis de Referència; Anàlisi de Necessitats d'Informació, i Aspectes Legals de la Informació.

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements	Referits a habilitats, destreses
<p>Comprendre la missió de la unitat d'informació en relació amb la col·lecció.</p> <p>Definir els requeriments dels usuaris per elaborar la política de desenvolupament de col·leccions.</p> <p>Conèixer i avaluar polítiques i criteris de desenvolupament de col·leccions.</p> <p>Entendre les formes de finançament de les col·leccions.</p> <p>Conèixer els mecanismes, els recursos i els criteris aplicats a la tria de materials en diferents suports i seleccionar els sistemes d'adquisició adients a les característiques, la forma de finançament i l'ús de la col·lecció.</p> <p>Conèixer el marc legal que afecta la difusió de la col·lecció, especialment en l'entorn digital.</p>	<p>Conèixer i saber aplicar els criteris de l'esporgada de col·leccions i el marc legal que afecta la retirada de materials.</p> <p>Saber avaluar les col·leccions en diferents suports.</p>

Blocs temàtics

1 Gestió i política de desenvolupament de col·leccions

- 1.1 Definició, abast i objectius de la política de desenvolupament de les col·leccions en unitats d'informació
- 1.2 Recursos interns implicats: estructures organitzatives, recursos humans i tecnologia
- 1.3 Recursos externs implicats: món editorial imprès i digital, llibreters, distribuïdors i agregadors
- 1.4 Cooperació bibliotecària i desenvolupament de col·leccions

2 Política de desenvolupament de la col·lecció i coneixement de la comunitat d'usuaris

- 2.1 Definició de la comunitat d'usuaris: usuaris presencials i entorn digital
- 2.2 Estudis d'usuaris i necessitats en relació amb la col·lecció
- 2.3 L'arquitectura de la col·lecció: els documents de les polítiques de desenvolupament de la col·lecció (PDC): tipologia, normes i estàndards

3 Coneixement i anàlisi de la col·lecció

- 3.1 L'avaluació de les col·leccions: concepte, abast i tipologia
- 3.2 Les avaluacions quantitatives
- 3.3 Les avaluacions qualitatives o intel·lectuals
- 3.4 Les avaluacions logístiques i econòmiques relatives a la utilització

4 Criteris, metodologia i recursos d'informació per a la selecció

- 4.1 Criteris, mètodes i recursos de selecció generals
- 4.2 Criteris, mètodes i recursos segons les seccions de la col·lecció i la tipologia documental

5 Criteris i mètodes d'adquisició

- 5.1 Modalitats d'adquisició: compra, donació, intercanvi, dipòsit i recursos gratuïts
- 5.2 Sistemes de finançament, adquisició i contractació: concursos, compres úniques, compres consorciades, *approval plans*, adquisicions guiades pels usuaris (PDA: *patron-driven acquisitions*)
- 5.3 L'accés obert en el desenvolupament de les col·leccions
- 5.4 Tipologia i avaluació de proveïdors: editors, llibreters, distribuïdors, agències de subscripció i agregadors

6 Revisió i manteniment de la col·lecció

- 6.1 Criteris i mètodes de revisió de col·leccions
- 6.2 Revisió i esporgada

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Avaluació continuada

Aquesta assignatura en extinció només contempla l'avaluació única.

Avaluació única

Avaluació única

L'avaluació única es basa en un examen final teoricopràctic que inclou tot el temari de l'assignatura (50 % de la nota) i un treball de curs obligatori (50 %).

És obligatori aprovar tant l'examen com el treball de curs.

El treball de curs s'ha de lliurar, aproximadament, una setmana abans de la data de l'examen final.

En cas que l'alumne no lliuri l'examen final o el treball de curs, obté la qualificació de no presentat.

Reavaluació

L'alumnat que no hagi superat l'examen final (5 sobre 10) o el treball de curs obligatori (5 sobre 10) pot presentar-se a un examen de reavaluació (que inclou tot el temari de l'assignatura) i pot presentar millores al treball de curs.

Aquest sistema d'avaluació pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Allison, Dee Ann. *The patron driven library: a practical guide for managing collections and services in the digital age*. Oxford: Chandos Publishing, 2013. 352 p. ISBN 978-1-84334-736-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

American Library Association. Office for Intellectual Freedom. *Intellectual freedom manual*. 10th ed. Martin Garnar, editor, Trina Magi, assistant editor. Chicago: American Library Association, 2021. XXII, 327 p. ISBN 9780838948187.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Calenge, Bertrand. *Bibliothèques et politiques documentaires à l'heure d'Internet*. Paris: Éditions du Cercle de la Librairie, cop. 2008. 264 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0962-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Customer-based collection development: an overview. Edited by Karl Bridges. London: Facet, 2014. 205 p. ISBN 978-1-85604-931-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Fuentes Romero, Juan José. *La colección de materiales en las bibliotecas*. Madrid: Arco/Libros, cop. 2010. 310 p. (Instrumenta bibliològica). ISBN 978-84-7635-790-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Fuld, Werner. *Breve historia de los libros prohibidos*. Barcelona: RBA, 2013. 383 p. (RBA divulgación. Divulgación general). ISBN 978-84-9006-994-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Gregory, Vicki L. *Collection development and management for 21st century library collections : an introduction*. Chicago: ALA Neal-Schuman, 2019. 264 p. ISBN 9780838917121.

Comentari:

Enllaços:

Libre

Johnson, Peggy. *Fundamentals of collection development and management*. Chicago : ALA Editions, 2018. 4th ed. XIV, 418 p. ISBN 9780838916414.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Saponaro, Margaret Zarnosky; Evans, G. Edward. *Collection management basics*. 7th ed. Santa Barbara, California: Libraries Unlimited, an imprint of ABC-CLIO, LLC, 2019. 373 p. ISBN 9781440859649.

Comentari:

Enllaços:

Libre

Singer, Carol A. *Fundamentals of managing reference collections*. London: Facet Publishing, 2012. 167 p. ISBN 978-1-85604831-6.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

User studies for digital library development. Edited by Milena Dobрева, Andy O'Dwyer, Pierluigi Feliciati. London: Facet Publishing, 2012. 272 p. ISBN 978-1-85604765-4.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Vall Casas, Aurora; Rius Bou, Àngels. *Esporgar: manual d'avaluació crítica de la col·lecció*. Barcelona: Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, D.L. 2009. 118 p. (Eines i instruments; 2). ISBN 84-23321-23-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Estadística Aplicada

Dades generals

Nom de l'assignatura	Estadística Aplicada
Codi de l'assignatura	360038
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Jaume Turbany Oset
Departament	Departament de Psicologia Social i Psicologia Quantitativa
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Activitats presencials i/o no presencials		50	
- Teoricopràctica	Presencial	45.5	
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	4.5	
Treball tutelat/dirigit		50	
Aprenentatge autònom		50	

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Saber plantejar un problema estadístic.

Conèixer, des del punt de vista estadístic, les característiques de les variables pròpies de l'àmbit de la informació i la documentació.

Conèixer les diferents possibilitats d'organitzar, representar gràficament i descriure els tipus de variables estudiades.

Conèixer els fonaments i les tècniques bàsiques de l'anàlisi estadística inferencial.

Blocs temàtics

1 Introducció a l'estadística en l'àmbit de la informació i la documentació

- 1.1 Definició d'*estadística*
- 1.2 Àmbits d'aplicació en la informació i la documentació
- 1.3 Conceptes bàsics
- 1.4 Tipus de variables i escales de mesura
- 1.5 Tècniques de mostreig

2 Anàlisi descriptiva univariable

- 2.1 Descripció de variables qualitatives
- 2.2 Descripció de variables quantitatives

3 Anàlisi descriptiva bivariada

- 3.1 Descripció conjunta de dues variables qualitatives
- 3.2 Descripció conjunta d'una variable qualitativa i una de quantitativa
- 3.3 Descripció conjunta de dues variables quantitatives
- 3.4 Sèries temporals i nombres índexs

4 Fonaments d'inferència estadística

- 4.1 Introducció als models de probabilitat
- 4.2 Distribució mostral
- 4.3 Interval de confiança i de probabilitat
- 4.4 Estimació de la grandària de la mostra

5 Aplicació d'una prova de decisió estadística

- 5.1 Conceptes bàsics
- 5.2 Errors de decisió
- 5.3 Proves de relació o d'independència

Metodologia i activitats formatives

L'assignatura és teoricopràctica i es centra en aplicar les tècniques estadístiques en situacions pròpies de l'àrea de la gestió de la informació i la documentació. En tractar-se d'un grau en procés d'extinció, no hi hauran sessions de docència.

L'alumnat té al campus virtual, per a cadascun dels temes, el formulari corresponent i exemples d'aplicació pràctica.

Es poden fer, a sol·licitud de l'alumnat, sessions de tutoria a la Facultat o telemàtiques.

Avaluació única

L'avaluació única de l'assignatura consisteix a fer una prova d'avaluació teoricopràctica al final del semestre. La prova puntua com a màxim 10 punts.

L'assignatura es supera amb una qualificació final igual o superior a 5. Per poder accedir a la reavaluació del actes que s'han especificat com a reavaluables en el pla docent serà necessari haver obtingut una puntuació inferior a 5/10, però igual o superior a 4/10 (o equivalent).

En funció de l'evolució de la pandèmia COVID-19, les proves podran ser presencials o via online

Re-avaluació:

La re-avaluació de l'assignatura consisteix en una prova teoricopràctica que té lloc durant el període acadèmic que estableix el centre. Per tenir accés a la prova de reavaluació serà necessari haver obtingut una puntuació inferior a 5/10 però igual o superior a 4/10 (o equivalent) L'assignatura es supera amb una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10 en aquesta prova. Si es supera la reavaluació, la nota final assignada és un 5 (aprovat).

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Hafner, Arthur W. *Descriptive statistical techniques for librarians*. 2nd ed. Chicago: American Library Association, 1998. VII, 321 p. ISBN 0-8389-0692-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) (accés consorciat per als usuaris de la UB via NetLibrary)

Llibre

Hopkins, Kenneth D. *Estadística básica para las ciencias sociales y del comportamiento*. 3.ª ed. México: Prentice-Hall Hispanoamericana, cop. 1997. 406 p. ISBN 968-880-947-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Llibre

Johnson, Robert; Kuby, Patricia. *Estadística elemental: lo esencial*. 3.ª ed. México: International Thomson, 2004. XXVIII, 509, [45] p. ISBN 970-686-287-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Llibre

Marín Fernández, J. *Estadística aplicada a las ciencias de la documentación*. 3.ª ed. Murcia: DM, 2008. 484 p. ISBN 978-84-8425-617-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Llibre

Moore, David S. *Estadística aplicada básica*. 2.ª ed. Barcelona: Antoni Bosch, 2005. XXXVI, 836 p. ISBN 84-95348-04-7.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Llibre

Moya Anegón, Félix de; López Gijón, Javier; García Caro, Concepción. *Técnicas cuantitativas aplicadas a la bibliometría y documentación*. Madrid: Síntesis, 1996. 174 p. (Biblioteconomía y documentación; 13). ISBN 84-7738-365-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Llibre

Peña, D.; Romo, J. *Introducción a la estadística para las ciencias sociales*. Madrid: McGrawHill, 2003. XII, 428 p. ISBN 84-481-1617-8.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) (també amb accés restringit als usuaris de la UB via Ingebook)

Libre

Peró, Maribel [et al.]. (coord). *Estadística aplicada a las ciencias sociales mediante R y R-Commander*. [Madrid]: Garceta, 2012. XV, 620 p. ISBN 978-84-1545-214-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Sanz Casado, Elías. *Manual de estudios de usuarios*. Madrid: Fundación Sánchez Ruipérez: Pirámide, 1994. 279 p. (Biblioteca del libro; 62). ISBN 84-86168-93-7.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Spiegel, M.R. *Estadística*. 2.ª ed. Madrid: McGraw-Hill, 1991. XII, 556 p. ISBN 84-7615-562-X.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(2a ed. 1991\)](#) [Catàleg UB \(4a ed. 2009\)](#) [Catàleg UB \(3a ed. 2002\)](#)

Libre

Vaughan, L. *Statistical methods for the information professional: a practical, painless approach to understanding, using and interpreting statistics*. Medford, N.J.: American Society for Information Science and Technology by Information Today, 2001. XXI, 209 p. (ASIST monograph series). ISBN 1-57387-110-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Gestió del Coneixement

Dades generals

Nom de l'assignatura	Gestió del Coneixement
Codi de l'assignatura	364541
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	M.cristina Soy Aumatell
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	3
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 75 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Activitats presencials i/o no presencials		8	
- Teoricopràctica	Presencial	8	
Treball tutelat/dirigit		42	L'alumnat ha d'assistir a setze hores d'activitats docents, que inclouen un m?m de dues hores de tutoria de seguiment i un m?m d'una hora d'avaluaci? final, en el per?e establert al calendari de sessions de l'assignatura
Aprenentatge autònom		25	

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements	Referits a habilitats, destreses	Referits a actituds, valors i normes
<p>Diferenciar entre gestió de dades, gestió de la informació i gestió del coneixement. Adquirir els fonaments teòrics i pràctics per definir i implantar iniciatives relacionades amb la gestió del coneixement.</p> <p>Adquirir els fonaments teòrics per determinar quin coneixement és crític per a una organització, funció o procés i gestionar-lo de manera òptima.</p>	<p>Elaborar el dossier d'anàlisi (<i>business case</i>) per defensar iniciatives destinades a millorar la gestió del coneixement d'una organització o funció.</p> <p>Promoure entorns de col·laboració a les organitzacions que facilitin la generació i transferència de coneixement partint de la gestió documental, de la informació i dels continguts.</p> <p>Determinar el coneixement crític per a una organització i establir els fluxos d'informació per mantenir-lo actualitzat i generar-ne de nou.</p> <p>Identificar les eines més adequades per gestionar les diferents fases del cicle del coneixement (captura, creació, accés i disseminació).</p>	<p>Identificar i valorar les diferents maneres d'identificar, aportar valor i explotar el coneixement que generen, adquireixen o emeten les organitzacions a partir de l'anàlisi funcional, els processos i la comprensió de l'activitat.</p>

Blocs temàtics

1 Fonaments teòrics de gestió del coneixement

- 1.1 Gestió de dades, gestió de la informació, gestió del coneixement i gestió del capital intel·lectual: sinergies i elements diferencials
- 1.2 Fases del cicle del coneixement (captura, creació, accés i disseminació)

2 Tècniques i eines d'ajuda a la gestió del coneixement: comunitats de pràctica, entorns de col·laboració i xarxes socials

3 Anàlisi d'estudis de casos d'experiències pràctiques de gestió del coneixement, intel·ligència competitiva i innovació

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada pel COVID 19

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Avaluació única

L'avaluació és única i consistirà en una prova final.

Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Davenport, Thomas; Prusak, Lauren. *Conocimiento en acción: cómo las organizaciones manejan lo que saben*. Buenos Aires: Pearson Educación, 2001. XX, 225 p. ISBN 987-9460294.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Davenport, Thomas; Prusak, Lauren. *Working knowledge: how organizations manage what they know*. Boston, MA: Harvard Business School Press, 1998. XV, 197 p. ISBN 0-87584-655-6.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Escorsa i Castells, Pere; Maspons, Ramon. *De la vigilancia tecnológica a la inteligencia competitiva*. Madrid [etc.]: Pearson educación, 2001. XIV, 165 p. (Financial times/Prentice Hall). ISBN 84-205-3057-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Casas Domínguez, Isabel [et. al.]. *Gestión del conocimiento en despachos de abogados: implantación y práctica*. Cizur Menor: Thomson Aranzadi, 2009. 260 p. ISBN 978-84-8355-975-8.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Sanz Martos, Sandra. *Comunidades de práctica: cómo compartir conocimiento y experiencias*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 74 p. (Tic-cero; 50). ISBN 978-84-9029-980-7.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Soy i Aumatell, Cristina. *Auditoría de la información: identificar y explotar la información en las organizaciones*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 321 p. (Manuales (Universitat Oberta de Catalunya). Comunicació; 238). ISBN 84-902-9173-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Vasconcelos Carvalho, Andréa. *Auditoría de inteligencia*. Gijón: Trea, 2012. 231 p. ISBN 978-84-9704-648-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Cegarra Navarro, Juan Gabriel ; Martínez Martínez, Aurora. *Gestión del conocimiento: una ventaja competitiva*. Madrid: ESIC, 2017. 198 p. ISBN 9788417129132

Comentari:

Enllaços:

Norma

Gestión de la innovación Parte 2: Gestión de la inteligencia estratégica. UNE-CENTS/TS 16555-2 EX. Madrid : AENOR, Mayo 2015. DL M.15998-2015.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Norma

Guía de la DSI. Sistema de inteligencia estratégica. UNE 16555-2:2015. Madrid : AENOR, Abril 2015.

Comentari:

Enllaços:

Màrqueting

Dades generals

Nom de l'assignatura	Màrqueting
Codi de l'assignatura	360052
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Maria Dolores Soriano Jimenez
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Aprenentatge autònom		150	Assignatura en extinció

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Anàlisi de Necessitats d'Informació; Mètodes i Tècniques de Planificació, i Teoria de les Organitzacions.

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els principis teòrics i metodològics de la gestió del màrqueting.

Conèixer les línies generals de l'evolució i les formes més actuals del màrqueting de serveis d'informació.

Referits a habilitats, destreses

Dissenyar i/o redissenyar productes i serveis adequats a l'entorn analitzat.

Crear estratègies de promoció de productes, serveis i activitats mitjançant els instruments adequats de captació i fidelització del mercat.

Analitzar l'entorn i els possibles mercats d'un producte o servei.

Dur a terme una anàlisi estratègica de la unitat d'informació i del seu posicionament en relació amb la competència des del punt de vista del producte o servei, del cost i de les facilitats per obtenir-lo.

Blocs temàtics

1 El màrqueting a l'actualitat. Conceptes clau

- 1.1 Conceptes clau
  - 1.1.1. Orientació al màrqueting en les organitzacions
  - 1.1.2. El màrqueting com a procés
  - 1.1.3. Cap a on va el màrqueting?
- 1.2 Tipus de públics. Coneixement i segmentació
  - 1.2.1. Investigació de mercat. Escaneig de l'entorn
  - 1.2.2. Segmentació
- 1.3 Anàlisi de la cartera de productes i serveis

2 Tècniques de màrqueting

- 2.1 El Pla de màrqueting en les unitats d'informació: elaboració i aplicació
  - 2.1.1. El Pla de màrqueting com a document
  - 2.1.2. El Pla de màrqueting com a estratègia global. Fases de l'elaboració
- 2.2 Màrqueting mix: elements bàsics i complementaris
  - 2.2.1. Creació i desenvolupament d'un màrqueting mix
  - 2.2.2. Les quatre P. Evolució posterior (quatre C, quatre E)

3 Estratègies de comunicació

- 3.1 Promoció, difusió i comunicació dins el context del màrqueting mix
- 3.2 Estratègies més usuals segons l'emissor, el destinatari i el contingut

4 Tipologies del màrqueting

- 4.1 Evolució del màrqueting
- 4.2 Màrqueting social. Màrqueting relacional
- 4.3 Nous camps de treball i noves modalitats de màrqueting en biblioteconomia i documentació. Tendències
  - 4.3.1. Màrqueting de continguts

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació és única i consisteix en:

- La realització d'un treball escrit: estudi crític de cas (30 %).
- Una prova escrita (70 %).

No presentar qualsevol dels elements de l'avaluació comporta la qualificació final de no presentat. Per aprovar l'assignatura és indispensable superar la prova escrita (5 sobre 10). Es poden reavaluar les dues proves d'avaluació esmentades (treball i prova escrita).

Avaluació única

L'avaluació és única i consisteix en:

- La realització d'un treball escrit: estudi crític de cas (30 %).
- Una prova escrita (70 %).

No presentar qualsevol dels elements de l'avaluació comporta la qualificació final de no presentat. Per aprovar l'assignatura és indispensable superar la prova escrita (5 sobre 10). Es poden reavaluar les dues proves d'avaluació esmentades (treball i prova escrita).

Fonts d'informació bàsica

Libre

De Sáez, Eileen Elliott. *Marketing concepts for libraries and information services*. 2nd ed. London: Facet, 2002. XVI, 224 p. ISBN 1-85604-426-2.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Gupta, Dinesh K. (ed.) [et al.]. *Marketing library and information services: international perspectives*. München: K.G. Saur, 2006. XV, 419 p. ISBN 3-598-11753-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Kendrick, Terry. *Developing strategic marketing plans that really work: a toolkit for public libraries*. London: Facet, 2006. XII, 225 p. ISBN 1-85604-548-X.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Kerr, George D. *Fidelizar clientes en la biblioteca pública*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 2000. 115 p. (Biblioteca y gestión; 5). ISBN 84-930934-5-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Disponible també en línia](#)

Libre

Klaassen, Ute; Wiersma, Chris; Giappiconi Thierry. *Gestión de la calidad y marketing en las bibliotecas públicas*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 1999. 187 p. (Biblioteca y gestión; 2). ISBN 84-930934-1-6.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Disponible també en línia](#)

Libre

Kotler, Neil; Kotler, Philip. *Estrategias y marketing de museos*. Barcelona: Ariel, 2001. 448 p. (Ariel patrimonio histórico). ISBN 84-344-6627-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Kotler, Philip; Trías de Bes, Fernando. *Marketing lateral: nuevas técnicas para encontrar las ideas más rompedoras*. Madrid: Pearson Educación, cop. 2004. XX, 208 p. ISBN 84-205-4280-6.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Reinares Lara, Pedro. *Marketing relacional: un nuevo enfoque para la seducción y fidelización del cliente*. 2.ª ed. Madrid: Financial Times Prentice Hall, cop. 2004. XIV, 303 p. ISBN 84-205-4315-2.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Siess, Judith A. *The visible librarian: asserting your value with marketing and advocacy*. Chicago, Ill: American Library Association, cop. 2003. XVI, 154 p. ISBN 0-8389-0848-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Metadades

Dades generals

Nom de l'assignatura	Metadades
Codi de l'assignatura	365642
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Marina Salse Rovira
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Aprenentatge autònom		150	

Recomanacions

Es recomana haver cursat Bases de Dades.

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer el paper que tenen les metadades en la representació de la informació.
 Conèixer els elements que componen les metadades.

Conèixer les principals metodologies de creació i emmagatzematge de metadades.

Conèixer i aplicar els esquemes de metadades més importants en diverses comunitats (biblioteques, arxius, museus, comerç electrònic, etc.).

Conèixer els principals elements implicats en la interoperabilitat de metadades.

Referits a habilitats, destreses

Identificar les metodologies de creació i emmagatzematge de metadades més adequades per a un projecte determinat.
 Triar els esquemes de metadades més adients per a un projecte determinat.

Avaluar les implicacions que té la interoperabilitat en la tria i definició dels esquemes de metadades d'un projecte determinat.

Llegir articles o fragments de documents en anglès.

Blocs temàtics

1 Conceptes bàsics

- 1.1 Representació d'informació
- 1.2 Metadades i esquemes de metadades
- 1.3 Perfils d'aplicació

2 Metadades

- 2.1 Components de les metadades
- 2.2 Creació i emmagatzematge de metadades

3 Esquemes de metadades

- 3.1 Dublin Core
- 3.2 PBCore
- 3.3 Schema.org
- 3.4 CDWA (Categories for the Description of Works of Art)
- 3.5 ISAD(G) (General International Standard Archival Description)
- 3.6 UNE/ISO 23081-1

4 Interoperabilitat

- 4.1 Taules d'equivalències
- 4.2 Web semàntic i dades enllaçades

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID 19.

Avaluació única

L'avaluació és única i consisteix en dos blocs d'activitats:

- 6 activitats obligatòries, amb un valor d'un 10 % cadascuna (60 % total). Les activitats es basaran en avaluar la comprensió dels esquemes de metadades que es treballen a l'assignatura (hi haurà una activitat per cadascun dels esquemes de metadades)
- 1 examen final teoricopràctic, amb un valor del 40 %, que avaluarà els continguts i les lectures obligatòries de l'assignatura

Tant les activitats obligatòries com l'examen són reavaluables.

Per superar l'assignatura és necessari obtenir un mínim de 5 sobre 10 en cadascun dels dos blocs de l'assignatura.

Revaluació

Per tenir dret a la revaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Bacca, Murtha (ed.) *Introduction to metadata*. Los Angeles (Calif.): Getty Research Institute, 2008. 2nd ed. 80 p. ISBN 978-0-89236-896-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Accés lliure](#)

Libre

Chu, Hetting. *Information representation and retrieval in the digital age*. 2nd ed. Medford (New Jersey): Published for the American Society for Information Science and Technology by Information Today, 2010. 306 p. (ASIST monograph series). ISBN 1-57387-393-4.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Glushko, Robert J. (ed.). *The discipline of organizing*. Cambridge, Mass.: The MIT Press, [2013]. 539 p. ISBN 978-0-262-51850-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Hider, Philip. *Information resource description: creating and managing metadata*. London: Facet, 2018. 220 p. ISBN 9781783302253.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Hooland, Seth van; Verborgh, Ruben. *Linked data for libraries, archives and museums: how to clean, link and publish your metadata*. London: Facet Publishing, 2014, 254 p. ISBN: 978-1-85604-964-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Lubas, Rebecca L. *The metadata manual: a practical workbook*. Oxford: Chandos Publishing, 2013. 216 p. ISBN 978-1-84334-729-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Riley, Jenn. *Understanding metadata* [en línia]: *what is metadata, and what is it for?* Baltimore: National Information Standards Organization, 2017. III, 45 p. (NISO primer). <http://www.niso.org/apps/group_public/download.php/17446/understanding%20metadata>. [Consulta: 4 maig 2017]. ISBN 978-1-937522-72-8.

Comentari:

Enllaços:

Libre

Taylor, Arlene G.; Joudrey, Daniel N. *The Organization of information*. 3rd ed. Libraries Unlimited, 2009. XXVI, 512 p. ISBN 9781591585862.

Comentari:

Enllaços:

Libre

Zeng, Marcia Lei; Qin, Jian. *Metadata*. London: Facet Publishing, [2016]. 2nd ed. 555 p. ISBN 978-1-78330-052-5.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Metodologia de la Recerca

Dades generals

Nom de l'assignatura	Metodologia de la Recerca
Codi de l'assignatura	360049
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Ángel Borrego Huerta
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Aprenentatge autònom		150	Assignatura en extinció

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer el procés de producció, difusió i consum de la informació científica.

Conèixer la cobertura, l'estructura i les eines de recuperació de les principals fonts d'informació científica per especialitats.

Comprendre els fonaments del mètode científic d'investigació.

Comprendre els entorns de recerca en els quals pot prestar serveis el graduat en Informació i Documentació.

Referits a habilitats, destreses

Adquirir els coneixements necessaris per avaluar i seleccionar bases de dades d'informació científica.

Ser capaç de revisar sistemàticament i críticament la bibliografia publicada sobre un tema.

Ser capaç de dissenyar, planificar i dur a terme un projecte o una recerca en informació i documentació.

Ser capaç de difondre els resultats d'una recerca i de justificar la presa de decisions derivades d'aquests resultats.

Ser capaç d'assessorar el personal investigador en processos de publicació i d'avaluació de la recerca.

Demstrar capacitat de comunicació en llengua anglesa

Blocs temàtics

1 Recerca científica

- 1.1 Definicions, característiques i motivacions de la recerca. Mètode científic
- 1.2 Informació i documentació científica. La cadena de la comunicació científica. Revistes i articles científics. Patents
- 1.3 Fonts d'informació per a la recerca. Bases de dades d'índexs i resums. Índexs de citacions. Cercadors d'informació científica a Internet. Revisió bibliogràfica

2 Disseny de la recerca i recollida de dades

- 2.1 Definició d'objectius. Plantejament de preguntes de recerca. Justificació de la recerca. Hipòtesis i variables. Nivell de la recerca
- 2.2 Dissenys de recerca. Dissenys experimentals i no experimentals. Recerca qualitativa
- 2.3 Tècniques de recollida de dades. Dades primàries i secundàries
- 2.4 Planificació de la recerca. Determinació de tasques, recursos i calendaris

3 Publicació i avaluació dels resultats de la recerca

- 3.1 Redacció i presentació de resultats empírics. Presentació gràfica de resultats
- 3.2 Edició científica i acadèmica. Avaluació d'experts (*peer review*). Gestió i conservació de dades de recerca. Les xarxes socials i la ciència
- 3.3 Aspectes ètics de la recerca i de la publicació dels resultats que se'n deriven
- 3.4 Polítiques i avaluació de la recerca. Dimensions bibliomètriques i informètriques de l'avaluació
- 3.5 Recursos i serveis de suport a la recerca

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació és única i consisteix en:

- La realització de quatre exercicis pràctics (60 %).
- Un examen escrit (40 %).

No presentar qualsevol dels elements de l'avaluació comporta la qualificació final de no presentat. Per aprovar l'assignatura és indispensable superar l'examen (5 sobre 10). Es poden reavaluar les diverses proves d'avaluació esmentades (exercicis i examen).

Avaluació única

L'avaluació és única i consisteix en:

- La realització de quatre exercicis pràctics (60 %).
- Un examen escrit (40 %).

No presentar qualsevol dels elements de l'avaluació comporta la qualificació final de no presentat. Per aprovar l'assignatura és indispensable superar l'examen (5 sobre 10). Es poden reavaluar les diverses proves d'avaluació esmentades (exercicis i examen).

Fonts d'informació bàsica

Libre

Babbie, Earl R. *The practice of social research*. 12th ed. Belmont, Calif.: Wadsworth Cengage, cop. 2010. 530, [68] p. ISBN 978-0-495-59841-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Bell, Suzanne S. *Librarian's guide to online searching*. 2nd ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. XVIII, 287 p. ISBN 978-1-59158-763-7.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Edició de 2006](#)

Libre

Connaway, Lynn Silipigni; Powell, Ronald R. *Basic research methods for librarians*. 5th ed. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2010. XII, 370 p. ISBN 978-1-59158-863-4.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Sixth edition \(2017\)](#)

Libre

Frías, José Antonio; Ríos Hilario, Ana Belén (eds.). *Metodologías de investigación en información y documentación*. [Salamanca]: Universidad de Salamanca, 2004. 284 p. (Aquilafuente; 80). ISBN 84-7800-563-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Neuman, William Lawrence. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon, cop. 2011. VIII, 631 p. ISBN 978-0-205-61596-4.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Pickard, Alison Jane. *Research methods in information*. London: Facet, 2007. XIX, 329 p. ISBN 978-1-85604-545-2.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(2007\)](#) [2a edició \(2013\)](#)

Libre

Quivy, Raymond; Campenboudt, Luc Van. *Manual de recerca en ciències socials*. 2a ed. Barcelona: Herder, 2001. 277 p. ISBN 84-254-1941-7.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Salvador Olivan, José Antonio; Angós Ullate, José María. *Técnicas de recuperación de información: aplicación con Dialog*. Gijón: Trea, 2000. 246 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 37). ISBN 84-95178-62-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 978-1-59158-503-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Second edition \(2017\)](#)

Posicionament SEO

Dades generals

Nom de l'assignatura	Posicionament SEO
Codi de l'assignatura	365851
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Rubén Alcaraz Martínez
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	3
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 75 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Activitats presencials i/o no presencials		8	
- Teoricopràctica	Presencial	5	
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	3	
Treball tutelat/dirigit		42	
Aprenentatge autònom		25	

Competències

Altres competències

Competències generals

Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions)

Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).

Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Competències bàsiques

Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Competències transversals

Capacitat d'adquirir, actualitzar i aplicar coneixements sobre dispositius i aplicacions d'elaboració de material audiovisual en els diferents entorns professionals.

Competències específiques

Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per a portar a terme projectes que responguin a les necessitats d'informació que optimitzin el funcionament de les organitzacions.

Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i serveis d'informació i les necessitats dels usuaris, i habilitats en l'obtenció i interpretació de dades sobre els processos de generació, transferència i ús de la informació.

Capacitat d'anàlisi, avaluació i creació de productes per a la comunicació d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els factors de posicionament de continguts en els cercadors d'Internet.
Comprendre les fases d'una campanya de posicionament SEO.

Conèixer les característiques tècniques i els components tecnològics de l'arquitectura d'un lloc web que influeixen en el seu rendiment.

Comprendre les mètriques i indicadors relacionats amb el posicionament SEO i el rendiment d'un lloc web als motors de cerca.

Referits a habilitats, destreses

Ser capaç de dissenyar, planificar i dur a terme una campanya de posicionament SEO.

Adquirir els coneixements necessaris per aplicar estratègies d'optimització d'un lloc web per millorar-ne el posicionament.

Aprendre a instal·lar, configurar i explotar aplicacions d'anàlisi i auditoria de llocs web.

Ser capaç de fer un seguiment sistemàtic del rendiment d'un lloc web o aplicació en les pàgines de resultats dels motors de cerca.

Aprendre a elaborar informes SEO a partir de dades d'anàlisi i d'auditoria per a audiències especialitzades i no especialitzades.

Referits a actituds, valors i normes

Desenvolupar hàbits de seguiment del mercat tecnològic relacionat amb el posicionament web i dels aspectes ètics i legals aplicables.

Entendre la importància de seguir les tècniques èticament correctes que compleixen les directrius marcades pels motors de cerca.

Blocs temàtics

1 Fonaments i conceptes introductoris

- 1.1 SEO i SEM
- 1.2 Motors de cerca: estructura i funcionament
- 1.3 Els algorismes
- 1.4 Les pàgines de resultats dels cercadors (SERP)

2 Factors interns (SEO <i>on-page</i>)

- 2.1 Tipus de cerques: navegacionals, informacionals i transaccionals
- 2.2 Investigació de paraules clau: *fat head, chunky middle, long tail keywords* i *branded keywords*
- 2.3 Metadades: títol i metadescripcions
- 2.4 Elements estructurals: encapçalaments i elements semàntics HTML5
- 2.5 Arquitectura del contingut
- 2.6 El contingut: text, imatge i vídeo
- 2.7 SEO tècnic

3 Factors externs (SEO <i>off-page</i>)

- 3.1 Enllaçat extern: tipus, característiques i tècniques de captació d'enllaços
- 3.2 Enllaçat intern: redistribució de l'autoritat
- 3.3 SEO més enllà del lloc web: xarxes socials, directoris, blogs, etc.

4 Eines i metodologies d'anàlisi i auditoria SEO

- 4.1 Google Search Console: indexació i anàlisi del rendiment del lloc web
- 4.2 Integració de dades SEO al Google Analytics
- 4.3 *Screaming frog*: anàlisi i auditories
- 4.4 Altres eines de suport i seguiment per a les campanyes SEO

Metodologia i activitats formatives

Els temes del curs s'inicien en les **classes magistrals** en les quals s'estableix el marc teòric de l'assignatura a partir d'exposicions teòriques que es complementen amb exemples de bones i males pràctiques, que permeten facilitar l'aprenentatge i fomentar la capacitat d'observació, reflexió i anàlisi dels estudiants. En les sessions magistrals es propicia el debat, l'anàlisi i la reflexió per desenvolupar les capacitats crítiques dels estudiants. Les sessions teòriques es complementen amb activitats pràctiques que inclouen l'**anàlisi de casos** mitjançant l'observació i l'ús d'eines específiques d'anàlisi i auditoria, així com **exercicis pràctics** de creació de continguts amb l'objectiu de posar en pràctica els conceptes treballats a classe. Durant el semestre es proposen diferents **treballs en grup i individuals** no presencials amb l'objectiu de reforçar i aprofundir en aspectes concrets relacionats amb l'assignatura.

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en quatre pràctiques individuals o en grup i una prova final de síntesi individual. En tots els casos, no presentar-se a alguna de les activitats avaluable es puntua amb un 0. En cas de no presentar cap de les pràctiques o no presentar-se a la prova de síntesi, la nota final és de no presentat. Cal assolir una puntuació igual o superior a 4 entre les quatre primeres activitats, i una nota igual o superior a 5 a la prova final de síntesi per calcular la nota final. La nota final de l'assignatura s'obté fent la mitjana ponderada de les activitats pràctiques i la prova final de síntesi.

- Activitat 1: elaboració d'una investigació de paraules clau per a un lloc web (15% de la nota final)
- Activitat 2: creació d'un snippet per a una pàgina web (10% de la nota final)
- Activitat 3: marcatge d'un contingut amb Schema.org (10% de la nota final)
- Activitat 4: creació i optimització d'un contingut per a una paraula clau determinada (25% de la nota final)
- Prova final de síntesi (40% de la nota final)

Reavaluació

La reavaluació consisteix en la repetició dels elements d'avaluació suspesos. Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluable ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

Aquest sistema d'avaluació pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre. No hi ha requisits per acollir-s'hi.

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic (40 %) i en el lliurament d'una auditoria SEO d'un lloc web a determinar (60 %) en la data fixada per a l'examen. L'examen i l'auditoria es poden reavaluar. La nota final de les parts reavaluades serà sempre la nota de la reavaluació.

Cal assolir una puntuació igual o superior a 4 en ambdues activitats per calcular la nota final.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació consisteix en la repetició dels elements d'avaluació suspesos. Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Martín, Diego C. *SEO curso práctico: cómo conseguir visitas a tu web con posicionamiento en buscadores*. Paracuellos de Jarama: RA-MA, 2018. ISBN 9788499647272.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Serrano Cobos, Jorge. *SEO: introducción a la disciplina del posicionamiento en buscadores*. Barcelona: UOC, cop. 2015. ISBN 9788490649565.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Macià Domene, Fernando. *SEO avanzado*. Madrid: Anaya Multimedia, 2020. ISBN 9788441541078.

Comentari:

Enllaços:

Libre

Baggs, Rebekah; Corak, Chris. *SEO for everyone*. New York: A Book Apart, 2021. ISBN 9781952616075.

Comentari:

Enllaços:

Libre

Solis, Aleyda. *SEO: las claves esenciales*. Madrid: Anaya Multimedia, 2016. ISBN 9788441537286.

Comentari:

Enllaços:

Libre

Google. *Google General guidelines*. 2021. [Consulta: 1 març 2022].

Comentari:

Enllaços:

Article

Alcaraz Martínez, Rubén. "Les Google Accelerated Mobile Pages: la velocitat de càrrega com a factor de posicionament SEO". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*. Núm. 65. (2019).

Comentari:

Enllaços: [RACO](#)

Article

Sulé Duesa, Andreu. "Schema.org, la millora de la visualització dels resultats en els cercadors i molt més". *BID: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*. Núm. 34 (juny 2015). <<http://bid.ub.edu/34/sule.htm>>. [Consulta: 7 març 2019].

Comentari:

Enllaços: [Web de la revista BiD](#)

Página web

Google. *Guía de optimización en buscadores (SEO) para principiantes*. 2022. [Consulta: 9 juny 2022]

Comentari:

Enllaços:

Text electrònic

Terenteva, Elena. "What are crawlability and indexability of a website?". *SEMrush blog*. 2020. [Consulta: 9 juny 2022].

Comentari:

Enllaços:

Text electrònic

Fishkin, Rand. *The beginners guide to SEO*. MOZ. 2021. [Consulta: 9 juny 2022].

Comentari:

Enllaços:

Pràcticum

Dades generals

Nom de l'assignatura	Pràcticum
Codi de l'assignatura	360237
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Aurora Vall Casas
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	12
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 300 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Activitats presencials i/o no presencials		250	
- Seminari	Presencial	10	
- Pràctiques externes	Presencial	240	
Treball tutelat/dirigit		15	
Aprenentatge autònom		35	

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.
- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre el marc jurídic i administratiu nacional i internacional de la gestió i difusió d'informació, i els aspectes legals i ètics de l'ús i la transferència.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'identificar els punts forts i febles d'una organització, d'un producte o d'un servei, com també d'establir i utilitzar indicadors, i elaborar solucions per millorar la qualitat.
- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Els objectius referits a coneixements i habilitats estan condicionats tant per la tipologia del centre de pràctiques com pel projecte formatiu específic de l'estada de l'estudiant.

Referits a actituds, valors i normes

Disposar d'una visió directa i global dels recursos, serveis i funcionament d'una unitat o d'un servei d'informació.
Comprendre la cultura organitzativa de la institució, adaptar-s'hi i integrar-se en un equip, una unitat o un servei.

Aplicar els coneixements teòrics de la formació rebuda a les situacions específiques del context d'una unitat d'informació, i ser capaç de generalitzar l'aprenentatge a partir de l'experiència específica en altres entorns d'informació.

Elaborar un informe d'avaluació i formular propostes de millora que tinguin en compte els objectius i els recursos disponibles a l'organització.

Aplicar els principis ètics de la professió en l'atenció als usuaris i en la col·laboració amb altres professionals.

Adquirir coneixements per triar l'orientació professional.

Reconèixer les capacitats, les actituds i els valors propis per exercir la professió.

Blocs temàtics

1 El programa de pràctiques preveu treballar els elements següents en un entorn real: · La comunitat d'usuaris de la unitat o del servei d'informació · La finalitat i els objectius de la unitat o del servei d'informació · Els serveis que s'ofereixen i els mètodes que s'apliquen per a l'avaluació · Les funcions del personal i l'organització dels processos · La gestió i l'assignació de recursos · Els punts forts i febles de la unitat o del servei d'informació

Metodologia i activitats formatives

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

L'activitat primordial de l'assignatura és l'estada de 240 hores en una institució o empresa amb un programa de tasques que ha de permetre a l'estudiant integrar-se en un equip de professionals, i comprendre l'organització i el funcionament dels processos i serveis que es porten a terme i els usos i les necessitats dels seus usuaris reals i potencials.

Aquesta estada individual es complementa amb:

- Cinc seminaris en grup, dirigits pel tutor acadèmic de pràctiques, en els quals els estudiants presenten els diferents aspectes observats a partir de les tasques dutes a terme al llarg de l'estada i en contrasten les diferències. El darrer seminari, que es programa un cop finalitzada l'estada al centre i abans del període d'avaluació, està centrat en l'orientació professional i hi participen professionals i tutors de centre.
- Un treball de pràctiques individual, que consisteix a analitzar el context de la unitat d'informació; avaluar-ne els punts forts i febles, i les oportunitats i amenaces, i elaborar una proposta de millora a partir d'un dels punts febles identificats en l'anàlisi del context. Aquest treball requereix la cerca i identificació de la bibliografia especialitzada rellevant i la integració dels materials utilitzats en l'argumentació del discurs.
- Un informe de valoració de l'experiència individual, que consisteix en una exposició breu de les tasques dutes a terme durant l'estada i una reflexió autocrítica sobre les aportacions del Pràcticum al desenvolupament de competències transversals i professionals, i sobre la contribució de l'estada a l'orientació professional de l'estudiant.

El Pràcticum és una assignatura molt centrada en l'aprenentatge individual de l'estudiant fora de l'entorn acadèmic, i amb unes exigències d'organització i de calendari d'actuació de l'estudiant diferents de la resta d'assignatures. La informació detallada sobre el procediment a seguir es troba a la *Guia del Pràcticum*.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- Informe d'avaluació del centre de pràctiques (40 %).
- Treball de pràctiques (25 %) (element reavaluable).
- Participació en els seminaris de grup (15 %).
- Informe de valoració de l'experiència (20 %) (element reavaluable).

Per superar l'assignatura cal obtenir una nota igual o superior a 5 de l'informe d'avaluació del centre de pràctiques, del treball de pràctiques i de la participació en els seminaris de grup, a més de presentar l'informe de valoració de l'experiència.

Reavaluació

En el cas que el treball de pràctiques s'hagi qualificat amb una nota inferior a 5, l'estudiant es pot acollir a la reavaluació, sempre que hagi presentat al tutor almenys un esborrany del treball.

La reavaluació consisteix a refer el treball escrit i l'informe de valoració de l'experiència, i la nota final s'obté de la mitjana ponderada dels dos elements reavaluats, de l'informe del centre i de la participació als seminaris.

Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

La reavaluació de l'assignatura té un calendari específic i permet elaborar de nou el treball de pràctiques: els treballs suspesos al febrer s'han de presentar dins del període del 23 de juny al 9 de juliol, i els treballs suspesos al juny, corresponents al segon semestre, de l'1 al 5 de setembre. Les dates concretes es publiquen en el calendari de reavaluació del Pràcticum.

Avaluació única

Les característiques de l'assignatura fan que només sigui possible l'avaluació continuada.

Fonts d'informació bàsica

Preservació i Conservació

Dades generals

Nom de l'assignatura	Preservació i Conservació
Codi de l'assignatura	360058
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Juan José Boté Vericad
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Activitats presencials i/o no presencials		50	
- Teoricopràctica	Presencial	30	
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	16	
- Seminari	Presencial	4	
Treball tutelat/dirigit		50	
Aprenentatge autònom		50	

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Gestió Documental a les Organitzacions.

Competències

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).
- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les problemàtiques principals de la conservació i preservació de documents i dades.
- Analitzar la problemàtica de la conservació i preservació en una unitat d'informació determinada.
- Conèixer els aspectes tècnics de la conservació i preservació.
- Aprendre les pautes bàsiques per elaborar plans de conservació i preservació.

Blocs temàtics

1 Conceptes bàsics i marc legal i normatiu

- 1.1 Conceptes bàsics
- 1.2 Marc legal de la preservació
- 1.3 Barreres legals a la preservació digital: propietat intel·lectual, patents i llicències

2 Suports d'informació tradicionals i digitals

- 2.1 Deficiències dels suports tradicionals
- 2.2 Deficiències dels suports digitals i obsolescència tecnològica

3 Agents nocius i perills naturals

- 3.1 Medi ambient inadequat
- 3.2 Atacs de microorganismes, insectes i rosegadors
- 3.3 Accidents i desastres naturals
- 3.4 Acció humana negligent, destructiva o delictiva

4 Aspectes tècnics de la preservació i conservació

- 4.1 Edificis i equaments de seguretat (prevenció i protecció)
- 4.2 Mobiliari, unitats d'instal·lació i muntatges de protecció
- 4.3 Formats digitals de consulta i preservació
- 4.4 Esquemes de metadades de preservació digital: METS i PREMIS

5 Gestió de la preservació i conservació digitals

- 5.1 Canvis de suport
- 5.2 Còpia de seguretat i transferència de fitxers
- 5.3 Migració de formats
- 5.4 Emulació de programari i sistemes informàtics

6 Planificació estratègica de la preservació

- 6.1 Planificació de la preservació tradicional
- 6.2 Plans de preservació digital
- 6.3 Sostenibilitat tècnica i econòmica dels sistemes digitals. Auditoria

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura. Cada setmana hi ha una sessió de tot el grup en què s'exposen els conceptes teòrics i els procediments per poder completar les pràctiques proposades, i una sessió pràctica durant la qual els estudiants posen en pràctica els conceptes adquirits. Atesa la naturalesa manipulativa de les sessions pràctiques, el grup es desdobra per fer-les. Per tant, cada setmana l'alumnat té una sessió (conceptual o teoricopràctica) i una sessió a l'aula d'informàtica.

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada pel COVID 19.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada està formada per:

- Activitat escrita: un pla de preservació digital (part I) (15 %).
- Activitat escrita: un pla de preservació digital (part II) (15 %).
- Activitat escrita: un pla de preservació digital (part III) (35 %).
- Exercicis pràctics sobre preservació digital (35 %).

En el cas que no es presentin dos elements d'avaluació o més, la qualificació final és de no presentat.

Reavaluació

L'alumne d'avaluació continuada que tingui suspesa alguna de les parts es pot tornar a avaluar, fent una prova del mateix tipus, sempre que tingui aprovat el pla de preservació digital. Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

Avaluació única

L'avaluació única està formada per:

- Pla de preservació digital (30 %).
- Examen teoricopràctic (70 %).

En el cas que no es presentin dos elements d'avaluació o més, la qualificació final és de no presentat.

Reavaluació

L'alumne d'avaluació continuada que tingui suspesa alguna de les parts es pot tornar a avaluar, fent una prova del mateix tipus, sempre que tingui aprovat l'estudi del cas i el pla de preservació digital. Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

Termini per sol·licitar l'avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Cloonan, Michele Valerie. *Preserving our heritage: perspectives from antiquity to the digital age*. London: Facet Publishing, 2015. 693 p. ISBN 978-1-85604-946-7.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Corrado, Edward M.; Sandy, Moulaison Sandy, Heather. *Digital preservation for libraries, archives, and museums*. Lanham: Rowman & Littlefield, [2017]. XXVII, 373 p. ISBN 978-1-4422-7871-4.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Dappert, Angela, Rebecca Squire Guenther, Sébastien Peyrard, editors. *Digital preservation metadata for practitioners : implementing PREMIS*. Cham: Springer, [2016]. 276 p. ISBN 9783319437613.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Ritzenthaler, Mary Lynn. *Preserving archives & manuscripts*. 2nd ed. Chicago: Society of American Archivists, cop. 2010. XX, 521 p. (Archival fundamentals series. II). ISBN 978-1-931666-22-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Robertson, Guy. *Disaster Planning for libraries: process and guidelines*. Amsterdam: Chandos Publishing, 2014. 207 p. ISBN 978-1-84334-930-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#) [Catàleg UB \(ed. 2016\)](#)

Libre

Rotaeche González de Ubieta, Mikel. *Conservación y restauración de materiales contemporáneos y nuevas tecnologías*. Madrid: Síntesis, 2011. 299 p. ISBN 978-84-97567-29-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, D.L. 2008. 187 p. (Archivos siglo XXI; 11). ISBN 978-84-9704-395-3.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Térmens, Miquel. *Preservación digital*. Barcelona: UOC, 2013. 109 p. ISBN 978-84-9029-819-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Wellheiser, Johanna; Scott, Jude. *An ounce of prevention: integrated disaster planning for archives, libraries and records centres*. 2nd ed. Lanham, Md. [etc.]: Scarecrow; [Toronto]: Canadian Archives Foundation, 2002. XVI, 283 p. ISBN 0-8108-4176-2.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Norma

Directrices para la preservación del patrimonio digital [en línia]. Preparado por la Biblioteca Nacional de Australia. [S.l.]: Unesco, 2003. 186 p. (CI-2003/WS/3). <<http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001300/130071s.pdf>>. [Consulta: 9 juny 2017].

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(accés directe lliure\)](#)

Norma

Directrius per a la producció i preservació d'objectes d'àudio digital (TC04). Segona edició. International Association of Sound and Audiovisual Archives (IASA). Technical Committee Standards Recommended, Practices and Strategies, 2009.

Comentari:

Enllaços:

Norma

Reference Model for an Open Archival Information System (OAIS). CCSDS 650.0-M-2. Recommended Practice. Magenta Book. Washington DC, Consultative Committee for Space Data Systems (CCSDS), June 2012.

Comentari:

Enllaços:

Norma

Space data and information transfer systems - Audit and certification of trustworthy digital repositories: ISO 16363. Geneva: ISO, 2012. III, 84 p.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Pàgina

Preservation leaflets [en línia]. Northeast Document Conservation Center. <<https://www.nedcc.org/free-resources/preservation-leaflets/overview>>. [Consulta: 9 juny 2017].

Comentari:

Enllaços:

Text

Adcock, Edward P. (ed.). *Principios para el cuidado y manejo de material de bibliotecas* [en línia]. Santiago de Chile: Centro Nacional de Conservación y Restauración; DIBAM, 2000. 98 p. <<http://www.ifla.org/files/assets/pac/ipi/ipi1-es.pdf>>. [Consulta: 9 juny 2022].

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Text

Archives Damage Atlas [en línia]: *a tool for assessing damage*. Metamorfoze, The Hague, 2010. 73 p. ISBN 978-90-811592-3-4. <http://en.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/nieuws/archives_damage_atlas.pdf>. [Consulta: 9 juny 2022].

Comentari:

Enllaços:

Text

Digital Preservation Handbook. 2nd Edition. Digital Preservation Coalition, 2015 <<http://handbook.dpconline.org/>>. [Consulta: 9 juny 2022].

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Text

First, do no harm [en línia]: *a register of standards, codes of practice, guidelines recommendations and similar works relating to preservation and conservation in libraries and archives*. Compiled by John McIlwaine. [S.l.]: IFLA, 2005. <<http://archive.ifla.org/VII/s19/pubs/first-do-no-harm.pdf>>. [Consulta: 9 juny 2022].

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(Accés directe lliure\)](#)

Seguretat Informàtica

Dades generals

Nom de l'assignatura	Seguretat Informàtica
Codi de l'assignatura	364538
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Domingo Jorge Iglesias Sesma
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	3
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 75 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Activitats presencials i/o no presencials		8	
- Teoricopràctica	Presencial	8	
Treball tutelat/dirigit		42	
Aprenentatge autònom		25	

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Fonaments de Tecnologia; Informació i Formats Digitals, i Sistemes de Gestió Automatitzada I i II.

Competències

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a habilitats, destreses

- Prendre consciència del paper de la seguretat dins els sistemes d'informació.
- Conèixer els punts febles que hi pot haver dins d'un sistema d'informació.
- Conèixer les mesures i les eines per mantenir un sistema raonablement segur.
- Disposar d'un mapa conceptual de la infraestructura de clau pública i conèixer-ne les aplicacions.

Blocs temàtics

1 Introducció a la seguretat informàtica

- 1.1 Actius que cal protegir
- 1.2 Amenaces i tipus d'atacs
- 1.3 Actuacions preventives, reactives i de recuperació
- 1.4 Marc normatiu

2 Identitat, autenticació i autorització

- 2.1 Usuaris i contrasenya, elements biomètrics, certificats digitals
- 2.2 Bases de dades, directoris i sistemes d'autenticació única (*single sign on*)

3 Seguretat del sistema

- 3.1 Actualitzacions i configuració de programari
- 3.2 Antivirus, programari antiespia, detectors d'intrusió (*rootkits*) i tallafocs
- 3.3 Aplicacions segures i insegures

4 Seguretat dels continguts

- 4.1 Confidencialitat, integritat i disponibilitat de les dades
- 4.2 Sistemes redundants, còpies de seguretat i informàtica en núvol (*cloud*)
- 4.3 Encriptació i privacitat

5 Seguretat de les comunicacions

- 5.1 Protecció de la xarxa (local i wifi). Tallafocs i sistemes de detecció d'intrusos (IDS)
- 5.2 Perills: correu, web i frauds electrònics
- 5.3 Criptografia: certificats, signatura i encriptació
- 5.4 Aplicacions: HTTPS, SSH, SFTP, correu electrònic, servidor intermediari (proxy), VPN

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i exercicis, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i amb el professorat.

Cal assistir a vuit hores de sessions presencials a on s'exposen els conceptes teòrics, es realitzen exercicis pràctics i s'analitzen casos relacionats amb el contingut de l'assignatura.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums del Campus Virtual i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en el seu horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID 19.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Dos treballs amb un 30% cadascun (60 %)
- Participació en tasques i debats (10%).
- Prova individual de tot el temari a final del semestre (30 %).

Per superar l'assignatura és necessari aprovar tots dos exercicis i la prova amb una nota igual o superior a 5.

Es poden reavaluar els treballs i l'examen.

Reavaluació

Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre. No hi ha requisits per acollir-s'hi.

- Lliurament dels exercicis indicats en l'avaluació continuada el dia de la prova d'avaluació única (70 %)
- Examen de tot el temari el dia de la prova d'avaluació única (30 %).

Per superar l'assignatura és necessari aprovar els exercicis i la prova amb una nota igual o superior a 5.

Es poden reavaluar els exercicis i l'examen.

Reavaluació

Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Colobran Huguet, Miquel; Morón Lerma, Esther. *Introducció a la seguretat informàtica*. Barcelona: UOC, 2008. 234 p. DL B. 36122-2008.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg CCUC](#)

Libre

Medina, M., & Molist, M.. *Cibercrimen: ¡protégete del "bit-bang"!*. Barcelona: Tibidabo, 2015. ISBN 9788416204823.

Comentari:

Enllaços:

Article

Engwall, Keith. "Exploring information security and shared encrypted spaces in libraries". *The Code4lib Journal*, vol. 29 (2015). <<http://journal.code4lib.org/articles/10685>>. [Consulta: 6 juliol 2021].

Comentari:

Enllaços:

Article

Caro, Alex; Markman, Chris. "Measuring library vendor cyber security: seven easy questions every librarian can ask". *The Code4lib Journal*, vol. 32 (2016). <<http://journal.code4lib.org/articles/11413>>. [Consulta: 6 juliol 2021].

Comentari:

Enllaços:

Pàgina

Lladonosa Capell, Josep (coord.). *Seguretat informàtica*. Institut Obert de Catalunya. Departament d'Ensenyament, 2010. <https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Recursos/fp_smx_m06_/web/fp_smx_m06_htmlindex/index.html>. [Consulta 6 juliol 2021].

Comentari:

Enllaços:

Pàgina

Guía/Norma de Seguridad de las TIC (CCN-STIC-400): manual STIC. Centro Criptológico Nacional, 2013. <<https://www.ccn-cert.cni.es/series-ccn-stic/guias-de-acceso-publico-ccn-stic/4-ccn-stic-400-manual-stic/file.html>> [Consulta 6 juliol 2021].

Comentari:

Enllaços:

Sistemes de Gestió Automatitzada I

Dades generals

Nom de l'assignatura	Sistemes de Gestió Automatitzada I
Codi de l'assignatura	360059
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Jose Manuel Rodriguez Gairin
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Aprenentatge autònom		150	

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Comprendre els conceptes i els processos relacionats amb els sistemes de gestió automatitzada.

Identificar els requisits principals de la gestió automatitzada d'un servei d'informació.

Distingir les funcionalitats dels diferents sistemes de gestió automatitzada (SIGB, SGDA, CMS, gestors de repositoris digitals, eines de descobriment) i conèixer els programes principals que hi ha al mercat.

Referits a actituds, valors i normes

Intervenir en la formulació dels requisits per seleccionar i adquirir un sistema de gestió automatitzada.

Blocs temàtics

1 Introducció: aspectes generals

- 1.1 Tipologia i característiques dels sistemes de gestió automatitzada en informació i documentació
- 1.2 Fases de la informatització d'un sistema d'informació: anàlisi, disseny, selecció, implantació i revisió
- 1.3 Principis per seleccionar i avaluar sistemes automatitzats

2 Sistemes de gestió de continguts (CMS)

- 2.1 Tipologia, estructura i característiques bàsiques
- 2.2 Anàlisi del mercat
- 2.3 Creació de portals web per a unitats d'informació
- 2.4 Perspectives

3 Sistemes d'automatització de biblioteques (SIGB)

- 3.1 Els SIGB i la biblioteca automatitzada
- 3.2 Estructura i característiques bàsiques. Automatització de processos (selecció i adquisició, catalogació, circulació, difusió, etc.)
- 3.3 Gestió de la biblioteca digital
- 3.4 Anàlisi del mercat
- 3.5 Situació a Catalunya i a Espanya
- 3.6 Perspectives

4 Sistemes de gestió documental i d'arxiu

- 4.1 Estructura i característiques bàsiques. Automatització de processos (descripció, transferències, eliminació, consulta, gestió del dipòsit, etc.)
- 4.2 Anàlisi del mercat
- 4.3 Gestió de documents digitals
- 4.4 Situació a Catalunya i a Espanya
- 4.5 Perspectives

5 Sistemes de gestió de repositoris i altres col·leccions digitals

---

- 5.1 Relació entre col·lecció digital i repositori
- 5.2 Estructura i característiques bàsiques
- 5.3 Anàlisi del mercat
- 5.4 Situació a Catalunya i a Espanya
- 5.5 Perspectives

6 Sistemes d'indexació (motors de cerca) i eines de descobriment (<i>discovery tools</i>)

- 6.1 Estructura i característiques bàsiques
- 6.2 Anàlisi del mercat
- 6.3 Aplicacions en informació i documentació
- 6.4 Perspectives

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura. Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un examen final (70 %) i en una memòria de les pràctiques amb els quatre tipus de programes informàtics analitzats (30 %). És necessari aprovar les dues parts (examen i memòria de pràctiques) per superar l'assignatura.

Pràctiques amb programes informàtics (30 %)

- Consisteix en pràctiques individuals amb els programes Drupal (15 %), DSpace (5 %), Koha (5 %) i AtoM (5 %) i el lliurament d'una memòria per a cada un.
- No es poden reavaluar.
- Les pràctiques no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es lliuren menys de dues pràctiques.

Examen teoricopràctic (70 %)

- Consisteix en una prova escrita individual.
- Es pot reavaluar el treball/examen/el que sigui, en les condicions que especifiqui la normativa de la Facultat.
- Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Libre

Abadal, Ernest; Codina, Lluís. *Bases de datos documentales: características, funciones y método*. Madrid: Síntesis, D.L. 2005. 220 p. (Ciencias de la información (Síntesis). Biblioteconomía y Documentación; 25). ISBN 84-9756-263-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Bolan, Kimberly; Cullin, Robert. *Technology made simple: an improvement guide for small and medium libraries*. Chicago: American Library Association, 2007. IX, 213 p. ISBN 978-0-8389-0920-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Cohn, John M.; Kelsey, Ann L.; Fiels, Keith Michael. *Planning for integrated systems and technologies: a how-to-do-it manual for librarians*. 2nd ed., rev. London: Facet, 2002. XXI, 201 p. ISBN 1-85604-431-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Conseil International d'Arxius. Comité sur les technologies de l'information. *Planification des technologies de l'information dans les archives: deuxième édition*. 2e. éd. Paris: International Council on Archives, 2000. 20 p.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Kochtanek, Thomas R; Matthews, Joseph R. *Library information systems: from library automation to distributed information access solutions*. Westport: Libraries Unlimited, 2002. 287 p. (Library and information science text series). ISBN 1-56308-966-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Maisonneuve, Marc; Toutou, Céline. *Logiciels portails pour bibliothèques et centres de documentation: l'offre d'outils de recherche fédérée et de gestion de contenu*. Paris: ADBS, cop. 2007. 215 p. (Sciences et techniques de l'information). ISBN 978-2-84365-091-8.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Matthews, Joseph R. *Technology planning: preparing and updating a library technology plan*. Westport, Conn: Libraries Unlimited, cop. 2004. XVI, 141 p. ISBN 1-59158-190-7.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

White, Martin S. *The content management handbook*. London: Facet, 2005. XIX, 149 p. ISBN 1-85604-533-1.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Article

Breeding, Marshall. "Library Systems Report 2017". Disponible a: <https://americanlibrariesmagazine.org/2017/05/01/library-systems-report-2017/>. [Consulta: 6 juny 2020].

Comentari:

Enllaços:

Text

Ávila García, Lorena; Ortiz Repiso, Virginia; Rodríguez Mateos, David. "Herramientas de descubrimiento: ¿una ventanilla única?". *Revista Española de Documentación Científica*, 38 (1), 2015: e077. doi: <<http://dx.doi.org/10.3989/redc.2015.1.1178>>. [Consulta: 6 juny 2020].

Comentari:

Enllaços:

Text

Tramullas, Jesús (coord). *Drupal para bibliotecas y archivos* [en línea]. Zaragoza: Fundación Zaragoza Ciudad del Conocimiento, 2010. <<http://eprints.rclis.org/14400/>>. [Consulta: 6 juny 2020].

Comentari:

Enllaços:

Web Semàntic

Dades generals

Nom de l'assignatura	Web Semàntic
Codi de l'assignatura	365643
Curs acadèmic	2022/2023
Coordinació	Miguel Angel Centelles Velilla
Departament	Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Crèdits	6
Programa únic	S

Hores estimades de dedicació

Hores totals: 150 Hores

Activitats	Tipus de formació	Hores	Observacions
Aprenentatge autònom		150	

Recomanacions

Es recomana haver cursat i superat Catalogació i Indexació; Bases de Dades; Metadades; Sistemes de Gestió Automatitzada I i II, i Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu.

Competències

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Comprendre la rellevància dels models i formats de dades, tecnologies, processos i instruments de representació i accés a la informació en el web amb una base semàntica, amb atenció especial als models de dades i bases de dades orientades a grafs.
- Comprendre i dominar el conjunt de tecnologies i estàndards del web semàntic (per exemple, RDF, RDF, SPARQL, OWL o SKOS), i saber-les utilitzar per expressar la semàntica de dades amb diferents estats d'estructuració.
- Comprendre el paper de les ontologies, els vocabularis controlats i els formats de serialització per a l'estructuració de la informació i la inferència de coneixement.
- Conèixer i saber aplicar processos de recopilació de dades (*wrangling*) amb diferents estats d'estructuració, per modelar-les i publicar-les com a dades semànticament enriquides.
- Conèixer el concepte de graf de coneixement, i saber aplicar mètodes i tecnologies semàntiques per a la seva construcció i manteniment.

Blocs temàtics

1 Introducció: objectius, mètodes i instruments de l'enriquiment semàntic de les dades en el web

---

- 1.1. Semàntica en el web. Aproximacions teòriques i pràctiques a la gestió del significat en el web
- 1.2. Models de dades per a l'enriquiment semàntic de dades. Models de dades NoSQL. Models orientats a grafs
- 1.3. El web semàntic com a web de dades
  - 1.3.1. Visió i objectius del web semàntic
  - 1.3.2. Tecnologies i estàndards per al web semàntic
  - 1.3.3. Identificadors URI/IRI i espais de noms
  - 1.3.4. El model de dades Resource Description Framework (RDF). Sistemes de gestió de bases de dades RDF amb especial atenció a GraphDB (Ontotext)
  - 1.3.5. L'evolució d'RDF: EasyRDF i el model de dades orientat a grafs de propietats
  - 1.3.6. Dimensions de les bases de dades orientades a grafs i, específicament, d'RDF
    - 1.1 Semàntica en el web. Aproximacions teòriques i pràctiques a la gestió del significat en el web
    - 1.2 Models de dades per a l'enriquiment semàntic de dades. Models de dades NoSQL. Models orientats a grafs
    - 1.3 El web semàntic com a web de dades

2 Instruments i llenguatges d'enriquiment semàntic de les dades. Sistemes d'organització del coneixement

---

- 2.1. Ontologies/vocabularis en el web semàntic. Diferents aproximacions als sistemes d'organització del coneixement: funcions, unitats i tècniques de construcció
- 2.2. Mètodes de disseny i construcció d'ontologies. Procés de disseny i construcció d'ontologies amb mètodes intel·lectuals
- 2.3. Llenguatges de formalització d'ontologies. RDF Schema i OWL. Procés de modelat d'un domini amb RDF Schema i OWL
- 2.4. Eines d'edició d'ontologies. L'aplicació Protégé
- 2.5. Tesauri en el marc del web semàntic. El llenguatge SKOS
- 2.6. Dimensions actuals de la construcció i ús d'ontologies/vocabularis
  - 2.1 Ontologies/vocabularis en el web semàntic. Diferents aproximacions als sistemes d'organització del coneixement: funcions, unitats i tècniques de construcció
  - 2.2 Mètodes de disseny i construcció d'ontologies. Procés de disseny i construcció d'ontologies amb mètodes intel·lectuals
  - 2.3 Llenguatges de formalització d'ontologies. RDF Schema i OWL. Procés de modelat d'un domini amb RDF Schema i OWL
  - 2.4 Eines d'edició d'ontologies. L'aplicació Protégé
  - 2.5 Tesauri en el marc del web semàntic. El llenguatge SKOS
  - 2.6 Dimensions actuals de la construcció i ús d'ontologies/vocabularis

3 La consulta del web semàntic amb el llenguatge SPARQL

- 3.1. Introducció a SPARQL: llenguatge de consulta i protocol
- 3.2. La noció de punt d'accés SPARQL ("SPARQL endpoint")
- 3.3. Consultes amb llenguatge SPARQL
- 3.4. Modalitats de publicació i disseminació de dades RDF. Dimensions actuals
  - 3.1 Introducció a SPARQL: llenguatge de consulta i protocol
  - 3.2 La noció de punt d'accés SPARQL ("SPARQL endpoint")
  - 3.3 Consultes amb llenguatge SPARQL
  - 3.4 Modalitats de publicació i disseminació de dades RDF. Dimensions actuals de les dades RDF

4 Processos d'enriquiment semàntic de dades. La creació de grafs de coneixement

---

- 4.1. Cicle de vida de la construcció i manteniment dels grafs de coneixement
- 4.2. Especificació dels objectius i requeriments
- 4.3. Modelatge de les dades
- 4.4. Transformació i enllaçat de les dades
- 4.5. Publicació de les dades
- 4.6. Curació de les dades
- 4.7. Dimensions actuals de la construcció de grafs de coneixement
  - 4.1 Cicle de vida de la construcció i manteniment dels grafs de coneixement
  - 4.2 Especificació dels objectius i requeriments
  - 4.3 Modelatge de les dades
  - 4.4 Transformació i enllaçat de les dades
  - 4.5 Publicació de les dades
  - 4.6 Curació de les dades
  - 4.7 Dimensions actuals de la construcció de grafs de coneixement

Metodologia i activitats formatives

Assignatura en procés d'extinció i sense docència. Els alumnes disposen de materials, exercicis i bibliografia al Campus Virtual. El professorat atén les consultes en l'horari d'atenció als alumnes i a través del Campus Virtual de l'assignatura. Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Avaluació única

L'avaluació consta dels següents elements:

- Quatre exercicis, cada un dels quals té un valor del 20 %.
- Una prova de validació d'aquests exercicis, amb un valor del 20 % sobre la qualificació final.

Tots els elements s'han de realitzar de forma individual.

Per superar l'assignatura, s'ha d'aprovar cada un dels quatre exercicis i la prova de validació amb una nota igual o superior a 5.

Reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis i la prova de validació. *Per tenir dret a la reavaluació, l'alumnat amb elements d'avaluació suspesos que siguin potencialment reavaluables ha d'haver obtingut la nota mínima que s'indica a les Especificacions de la FIMA a la normativa d'avaluació de la Universitat de Barcelona.*

Fonts d'informació bàsica

Libre

Allemang, Dean; Hendler, Jim; Gandon, Fabien. *Semantic web for the working ontologist: effective modeling for linked data, RDFS, and OWL*. 3rd ed. [Lloc de publicació no identificat]: Association for Computing Machinery, 2020. XV, 484 p. ISBN: 9781450376143.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Alexopoulos, Panos. *Semantic modeling for data: avoiding pitfalls and breaking dilemmas*. Sebastopol, CA: O'Reilly Media, Inc., 2020. XVIII, 308 p. ISBN: 9781492054276.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Antoniou, Grigoris; Groth, Paul; Van Harmelen, Frank; Hoekstra, Rinke. *A semantic web primer*. 3rd ed. Cambridge, Mass.: MIT press, 2012. XVI, 270 p. ISBN: 978-0-262-01828-9.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Aquin, Mathieu d'; Motta, Enrico. *The epistemology of intelligent semantic web systems*. [San Rafael, California]: Morgan & Claypool, 2016. XIII, 74 p. (Synthesis digital library of engineering and computer science). ISBN 9781627050005.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Blumauer, Andreas; Nagy, Helmut. *The knowledge graph cookbook: recipes that work*. Vienna: mono/monochrom, 2020. 246 p. ISBN: 978-3-902796-70-7.

Comentari:

Enllaços:

Libre

DeWeese, Keith P, Dan Segal. *Libraries and the semantic web*. [California]: Morgan & Claypool Publishers, cop. 2015. 45 p. (Synthesis lectures on emerging trends in librarianship; 3). ISBN 978-1-6270519-5-8.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Hills, T. *NoSQL and SQL data modeling: bringing together data, semantics, and software*. Basking Ridge, NJ: Technics Publications, 2016. 244 p. ISBN: 978-1-634-62109-0.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Jones, Ed; Seikel, Michele. *Linked data for cultural heritage*. London: Facet Publishing, 2016. 134 p. ISBN: 9781783301621.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Konstantinou, Nikolaus; Spanos, Dimitrios-Emmanuel. *Materializing the web of linked data*. Heidelberg: Springer, 2015. XIV, 133 p. ISBN 9783319160733.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Pan, Jeff Z.; et al. (ed.). *Exploiting linked data and knowledge graphs in large organisations*. Cham: Springer, 2017. XVIII, 266 p. ISBN 978-3-319-45652-2.

Comentari:

Enllaços:

Libre

Powell, James; Hopkins, Matthew. *A Librarian's guide to graphs, data and the semantic web*. Waltham: Chandos Publishing, cop. 2015. XXVI, 242 p. (Chandos information professional series). ISBN 9781843347538.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Sullivan, Dan. *NoSQL for mere mortals*. Hoboken, NJ: Addison-Wesley, 2015. XXXII, 510 p. ISBN: 0134023218.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Van Hooland, Seth; Verborgh, Ruben. *Linked data for libraries, archives and museums: how to clean, link and publish your metadata*. London: Facet Publishing, 2014. XVII, 254 p. ISBN 9781856049641.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Willer, Mirna; Dunsire, Gordon. *Bibliographic information organization in the semantic web*. Oxford: Chandos, 2013. (Chandos information professional series). XXXII, 318 p. ISBN 978-1-84334-731-6.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Wood, David; et al. *Linked data: structured data on the web*. Shelter Island, NY: Manning, 2014. XXIV, 276 p. ISBN 9781617290398.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Libre

Yu, Liyang. *A Developer's guide to the semantic web*. 2nd ed. Heidelberg: Springer, 2014. XXV, 829 p. ISBN 9783662437957.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB](#)

Norma

Organització Internacional per a la Normalització. *Information and documentation: Thesauri and interoperability with other vocabularies: ISO 25964*. Geneva: International Organization for Standardization, 2011-2013. Part 1: Thesauri for information retrieval. Part 2: Interoperability with other vocabularies.

Comentari:

Enllaços: [Catàleg UB \(ed. anglès\)](#) [Catàleg UB \(ed. castellà\)](#)

Pàgina web

Semantic web [en línia]. W3C, cop. 2015. <<http://www.w3.org/standards/semanticweb>>. [Consulta: 9 juny 2021].

Comentari:

Enllaços:
